Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

Серлало

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадуьл 1923 шера деш ★ ШОАТТА, 19 ОКТЯБРЬ, 1985 ШУ. ★ № 128 (7161). ★ Мах 3 кап.

САГА А ЛАЬТТАН ТIАРЧА МАШАРА А ДУХЬА

1985 шера 15 октябре Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Пленум хиннай.

Пленумо дийцаш е дешаш:

Советски Союза Коммунистически парте Программа кердача редакце проекта хьакъехьа.

КПСС Уставе дача хувцамаш хьакъехьа.

1986 — 1990 шерашка а 2000-ча шерага кхаччалца йолча юкъа е СССР экономически социальни дегIайоалларо Керттерча лостамий проекта хьакъехьа.

Цу дешаех лаьна доклад лача КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева кIоартта, шерра характеристика елар Пленуме дIачудаьннача документашта. «Iалаьмате боккха политически лоархIам бола документаш да уж, — аьнар цо. — Цар тIа дувцар вай программий лерхIерех, парте генеральни наькъа, цун экономически стратеге юкъметтерча дешаех, хIаьзарча, Iалаьмате чоалханачи бехктохкамечеи. Дукхача даькъе — чурча сакъа, иштта дунен хьалкъашта юкъерча а плане — оьлангара дека тргало еча исторе юкъагIа нахъ юкъе беча балха формехи методехи да».

КПСС ЦК апрельски (1985 ш.) Пленумой хIаьта цуй тIехьагIа Iилма-технически дешаех лаьца ЦК лача совешанен бакъаьъ хьоттайир моаи социально-экономически дегIабоалабелга сихдара шерра а цу дарда тIа вай общество дикалга дилаьча нардача хьал тIа оттаяра а концепци. Цу концепце чулаьцад октябрьски Пленуме дийцача кхаь а документи маIан. Уж документаш белгалдоал декхача Iилмани идейно-политически боарамка, проблемаш отталрцел къоастаярцел лелабеча творчески наькъаца, реализмаца, хьалда практически лостам болаш, уйлев доаш къаьга хиларца.

Парте принципиальни лоархIам бу шиъ теоретически практически установкай, шиъ политики преемственность.

Вахаро баьхдаьд парте кхоалагIча Программе керттера чулоацам кийса хилар. Дунен тешал ду дIадахеча тIаьх пхиъ шера Советски мохк коммунизм хьалъяра деррига лостамашка гаьна мIатьалхашкахьа баха хиларо.

Программа керттера теоретически политически положенеш цун кердача редакце тIа йитай. Цо къаьста хьахьоех КПСС теоретически принципиальности да леррагIа кьайоагIаш хилара, марксистско-ленинизмана ца тешаме хилар. Цунах лотт дуьнен коммунистически болаше КПСС авторитет лакха хилара лоархIаме бахьан.

Теорена чухьа шиъ лерригIа хьабахьаш хиларои преемственностов боккъонца лерхI Программа тIеIийтача хана дешаш исторически опытага, мехка а цул доаъонел арахьа а хиннача хувцаманга хьежа нá творчески дегIайоалаелга. Цунца цхьана критически мах баьб хана тохкамах чакх ца йоалаешначи цун формулировкай.

Парте Программа ма тъаьлара ленински принципаш тIа литт. Цу тIа а боъконца йолча процесса ийсса формулировка, хьаьдаа хьаькхх керттера воаэрешш, политически декхараш. Сов дола кигай хIинаш, кIал кIийле йоалаш дола фантазиш цу тIа. Марксистско-ленински теоре, мехка чухьен дунен тIеи хулача процессий дча реалистически анализе дарда тIа литт ца. Общество дегIайоалара коммунистически перспективаш терахь а ец. Программо хьалда шерреи характеристика ду партен хааьъен балха стратегически лостамашта. Лоалла аьлча, Программа — иза парте кхача гIертарий кхоачашдар дукхьа цо къоеал доаттабериiй кьакъетьа къаьтан кийсаь хьакхийдер.

«ХIанчарча редакце йола кхоалагIа Программа, белгалдаьккхад Пленуме, — социализм кхаьи боараматIи масса оагIорахьерч арга ьакхха тоаяре, моаи социально-экономически дегIабоагIалга сихдара ларда тIа советски общество коммунизмагахьа дIахо йигаре программа. Иза а машаре социальни прогресси тIехьарча къовсама программа».

Сухалбар — хано тIагIорттадаь дIадехар. Иза тIатоIIедаь хьалхадаа чурча саеть, иштта арахьарча а политически хьало.

Сухалбаре наькъаца мара кхоачаш будургбен наза тIехь-тIехьа дукхагIа дIадехача материальни духовни энергица, оIаштIехьдоахалургдаьд сагl масса оагIорахьара дегIаяоалламе эша хьалеш.

ДегIаухилга сихдара наькъаца мара могаргдаа социализмана экономике, социальни духовни сфера ккитадимеца делаеча сийлахь-йоккхача историческ юкъе тоаь.

Сухалбара наькъаца мара оIаштIехьаргдаш мехка оборона дIахо а чIоагIъе, социализмана кхерагIдьаьнераш лораде адерки тIом ца хилийта.

Социалистически общества дегIайоагIалга сихдара, иъ масса оагIорахьара арга хьакха тоаяра наькъаца мара могаргдац вай парте чIоагIа нить лаьна йолча коммунистически обществе боахьашка кхача.

Парте лерхI социализман коммунизмаи — цаI йолча коммунистически формаце шиь фазана — юкъе йоккха юкъ ца хилари хилайиш ца хилари. Лакхерча фазага юкъарчал доаццаш, социализм юстаро а йита, доала йиш яц. Цу цхьан хана социализм а из ца кьаьстта формаци. Хьалхара фаза шоллагIчунга кьаьр общество дегIахаре объективни законагIа хулаш да. Ухкана негийта йиш йолаш дац е хьаххаледхилга а, е мело елга а.

Программа кердача редакце тIа а социализмана исторически наргIаьйнарийн цун совеннийи йIаьхий яь характеристика. Цу тIа белгалъьй КПСС Программа кхоачашъяра обществага кхача езаш йола цун вахара бе-беча доаъьошкара концепцо.

Парте экономически стратеги Iилма-технически революционш кIоаргъелга терхал а деш белгалъь я. Цо лерхI исторически масштаба аргалонаш елга — халкъа боахама керда технически реконструкци чаккйоахкиларга, из интенсификаце хьакьа тIа баккхар кхоачашделарга, советски экономика организацен эффективностен эгIара лакхагIча боарам тIа йоаккхаш айелга.

КПСС Программа кердача редакце проекта тIа хьахьекхача социальни политика чулоацан сага къахьеганен бытен хьалашкара, котамалтара а наргIатонтара а хьайолаелга социально-классови къаьмий отношенешка ухаччаца йола цун вахаре ерригa оагIош. Социальни политика йоахар Пленуме, моаи экономически дегIабоагIалга сихдара, наьхарекъахьеганен общественно-политически хьинар айдаре иза йолъ средство санна, общество политически чIоагIача наькъа тIа латтара, керда тайпа саг хьалкхевара, социалистически вахара хьосан чIоагIдара лоархIаме фактор санна лоархI парте.

Советски общества политически система дIахо кегIайпхалара, халкъа социалистически самоуправлени тIехь-тIехьа йоагагIа чакхьхара йолча проекта положеней принципиальни лоархIам бу парте. Деррига къахьегамхоша, коллективана организацена печатьаькхиена общественнии вахара дешаш къестадеча декъа, хьинаре керта а болаш дакъа лацара эшо хьалаш оIаштIехьдаха гIерт иа. Социализма демократически [illegible] ха творчество [illegible] на могта дукхагIа пайда эца гIерт.

Социально-экономически дегIаахар сихдара парте юкаш йолча идеологически балха дакъерча программи установкаш тIа оттадаьд наха бакъдолча дешаца а реальни гIуллакхана а кхетам дулга. «Дика уйла а иъ оIаштIехьдаьккхича экономически стратегега, чIоагIача социальни политикагеи хьалхашка иштта декхар кхоачашдара тIеберабаьча идейно-кхетама балхаген гIоала цар айкха шоайн бувеш а болаш маре айолургдаьд сага фактор. ХIаьта из ца хуле, кхоачашдулургдац хьалдашка оттадаьча декхарех цхьанигь ле», — белгалдоахар Пленуме.

Советски обществе мел даш дола хIама сага дукха, сага вразе дукха ду.

Программа кердача редакце тIа тоъал йиза хьахьекхай дуне дегIаахара кертера тенденцеш. Даш дола къаьнаьа реальни социализма позицеш дIахо чIоагIьяре, цун авторитета шоянаш айлаpе, наийсхон наькъаца лахар кердадаккхара тIехьа даттача адамий лоархIам лакхбара хьакъехьа да. Деш дола къаьнаьд дунен тIа хулача дикача хувцаманта империализма реакционни, агрессивни дикаша еш йола дуьхьаленаш тIехь-тIехьа чIоагIлуш хилара хьакъехьа, социализма мехкаш, дунен халкъашта юкъера боллийн коммунистически болам, кхычарех тайпа хIама доацаш йола итташ къона вечхаьаьхкенаш, тIеча духьалара шерра демократически болаьна оIаьмагIтехь йола дунен потенциал чIоагIъяре хьакъехьа да. Реальни социалистически дуьнен, белхлойн коммунистически болано, реакцен агрессене духьалерча машаре прогрессан тIехьарча дерригача болаьшна шойла барта а долаш чакхдоахача гIуллакхана белгалбу вай эпохахье дуне дегIаахара юкъара лостам. Прогрессивни низашта Программа тIаро бIаргагургда цIенха а хувцаш ца душ шоай къовсамца вай солидарность хилар, цара хетарешш цар посищени вай лоархIаш хилар, цар цхьон тIе чIоагIъяра тIо де гIертача вай хилар.

Вай заманхьа оьланта проблеме — милитаризаци тIеча сизаш [illegible] чIоагIа машара тешаме кхерамиев IалашIьяр.

ХIанчарча хиларча мигахьа мара да хуле болча чоалханеча дунен халкъашта юкъерча доаттаре кийса политически курс белгалъяра дика ориентирах ду Программа кердача редакце. «Цо, — белгалдаьккхар М. С. Горбачева, — бIарчча хьагойт аьтта машар, социальни прогресс, къахкан муъкьадахара гIуллакх чIоагIдара дакъера вай концепци, цу тIа белгалъь политика фундаментальни лард йиза хIийлемаш, аз-м аргдар, цIаьнха шаттагIъяргбоаца цун шоагIараш. Цунца цхьана Программа дIахьокх вай парте дунен халкъашта юкъера гIуллакхий мел шера чулоац, доаттаме хула хувцамаш хиннача терхалде, дахаш дараш ма дарра кхетаде, лехий долча гIуллакхий бе безача тайпара мах бе, эттача хьало цIадехараш де ма доаггIара кхетаьъа термалде оагIащ хилар».

Пленумо йийцар шийттагIча пятилетке а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальни дегIаахара Керттерча лостамий проект. Экономически дегIаахар сихдара а халкъа вахаре хьал дегIадоаладер, экономически потенциал чIоагIъяр, мехка обороний низ [illegible] боарам тIа лоттабер сийле дола стратегически декхараш цхьан хенна къестадара е дакъерча парте программи дIалехарашца хьежжа а проект кертерча дакъе.

ТIакхетам йола къаман доход а материальни производства деррига доакъой продукци а духхьашта къахьегама оасарле лахкъара чотах кхетаргхьа кердача пятилетке ерригга а. Кхин боарах хургба халкъа боахама тIа а эшаш, бола материаламаца IалашIбара къестам бен бола хьест. Капитальни вложенеш хьахкерзъа кертерча доставашка. Из хIана деш эттаре чIоагIа терхам тIабохийтаргба йолаш йола предприятеш лардача техникана IалашIьярад керда реконструкци ярах. Сихха дегIаухаргда машинам яр, химически, электроники, электротехнически промышленность. Аракеца доладергда машиний, оборудоване, материалий эттара кердагIа дола тайпаш, юкъейоаллаергьа прогрессивни технологеш.

ШийттагIча пятилетка ялха тIа белгалдаьъ эффективностагахьа шерра гIо боалахилга. Аьла цу лостам гIа оьлангаро хувцаш бере лозар да. ТIаухийташ боле иза мел да балийтар. Цу гIуллакха тIаухийташ йола ялзаш кхы а сецаха деза. ХIаьта укказа къаьстта лоархIам болаш хул планировани, управлени, боахама доал даре методаш эргаьхьа тоаяр, гIуллакх оIаштIехьдоахилга тоадер, ерригача участокашка дисциплинех бехктохкам лакхбар, наха творчески инициатива ма могга дегIаьхувлар. Интенсификацега, эффективностагахьа тохаш йола гола сихха чакхъяларга хьежна хургда 2000 шу тIакхочача кхача дьарлIача моттиге кхачар.

Пленуме йийцар КПСС Устава юкъе дача хувцамий проект. Иза деш тергаллора партена хьалханга утташ дола партийни кулгала боарамгара дIадехараш керда а лакха а долаш долча декхарий доккхали кIоартала. Устава юкъе деш дола хувцамаш литт, цхьан оагIорахьара, чура демократи дIахо шеръярах, коммунистий парте ерригача организацей инициативен хьинари дегIадоаладарах, шоллагIча оагIорахьара, юкъара дешаш къестадечара цар бехктохкам лакхбарах. Парте члено авторитет лакхъе лоархIа да уж.

КПСС ЦК Пленумо могадир ше хьежийта оттадаь документаш, цо решени йир КПСС XXVII съезд хиллале хулача партийни собраненка, конференцешка, союзни республикай Компартей съездашка, хIаьта 1986 — 1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальни дегIаахара Керттерча лостамий проект иштта къахьегамо коллективай, дешара заведеней, тIема доакъой, общественни организацей собраненешка а кошцилтара кенатоха.

ХIанз кьоехлару КПСС XXVII съезда кийчо яра бехктохкане этап. Из а экономика а политика а эттаре лоархIаменгIарча дешай хьакъехьа парте халкъашка гучахьа а чIоагIа е дага йолаш йола этаи. Вай гIуллакхех, Iалаьмате боккхий резерваш юкъейоахарах, ресуреех кхин бен пайда ийбарех, доладе дола кхоачанбоахараш дIадахарах, хьалха латта опыт дIайоерзадарах корта болаш доле къаьмьнам шерра да даш вах юкъарчаь доацдаш балх бен болча, вай хьалий кхел къоастэгам болча къахьегама коллективашко. Дукхьа къахьегама коллектив хиласе съезда хьалхара документаш Iалашдара а дIайоазийтара а беррига балха воттр.

Парте Программа кердача редакце, КПСС Устава юкъе дача хувцамий, Керттерча лостамий проекташ наха пропаганда яр, дIайоазийтар, хьанад КПСС ЦК Пленума соцам тIа, тIаьатта гIуллакхаш кхоачашдаре тIалостада, конструктивни хьесап, къахьегамо коллективашта хьашкхиш латта хьалдеча хIаре дешарча а перспектив а декхарешца айкха бувзам болаш хила деза. Терахьа юкъметтиге оттаде деза производствано интенсификаци яр, Iилма-технически прогресс сихъяра, хIинар кхин бер чIоагIдара, ерригача участкашка организованности дисциплинен лакхъяра, балха стиль эргаьккха тоаяре дешаш. ЛоархIаме да съезда хьалхара документи дуьйнача коммунисташ парте боашерешш хьажу [illegible] а хьинаре а цахьа доацале IалашIдара, хIаре советски сага парте программашта де лерхIараши декхараша. Вай чурчарча арахьерча политика наIаъ дика дIадоаъийта, халкъа вахара хьал лакхдара, социалистически Даьхен ма чIоагIбера, машара хьалкьий кхерамалекн баьхаш ца таьме доаттабеча къовсама лард йола общество социально-экономически дегIаахар хьина лакхдар объективно дешаларгдоацаш хIама хилара из кIоаргга дIакхетаве гIертар.

ЛоархIаме да цхьацха пайдана йола уйла, пайдане йола предложенеш теркам тIа ца боалаш [illegible] ца лушш, цуша дуваеденен де доаггIаш дола гIуллакх ца деш ца йитар. Цу тIа а юкъараш я боккха пачхьалкхен лоархIам бола уйлаш хинна иа Iаш, партийни, советски, боахама органий балхах дола хьада дола дешаш зачевойна.

Доккхий да цу съезда хьалхарча хана массови информацен пропаганда средстваша хьадехараш. Документаш дувцаш уж дIаоттаа еза дерригача халкъа трибуна а хинна, цар аккумуляци е еза идеешта, хетарешта, кхьаьха опыта, ориентаци хеза еза хьаьха санхетама. Кемайоазон, радио, телевидене декхар латт, из ца дича ялаши кхоачашъюлургйоацаш хилар кхета а деш, наькъа къахьегама а идейно-нравственни а уйлаш лакхъярах. Царна могаргда, уж декхарийла а а хьинарегIа, де лерхIаш цар къаьстта долаш, оперативностегIа, кхахулар гуш болх бе.

КПСС Центральни Комитето дIахайтад КПСС Программа кердача редакце, КПСС Устава юкъе дача хувцамий, 1986 — 1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальни дегIаахара Керттерча лостамий проекташ деррига халкъа юкъар дика чакхдаргхилларах ше чIаштIа тайпа хилар.

Проекташ шоаре къастал дерда съезд хулаш парте а деррига халкъа а опыта йIаьхий дь йола Iалала лерда тIа литта предложенеш оттае, гIо дергда 1985 шера пачхьалкхен планашца социалистически декхараш кхоачашдара, шийттагIча пятилеткана кийчо яра, КПСС XXVII съезда сийлен наргъадахара доаттабеча къовсамера къахьегамхой творчески инициативен хьинари дIахо дегIадоаладе.

Укх шера 17 октябре арадаьннача «Правда» газета тIара.

МАССАНЕ ХЬАЛЛОАЦ

ПАРТЕ ЙОАКХОННА ЖОП ЛУШ

Укх деношка хиннача КПСС ЦК октябрьски (1985 ш.) Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста М. С. Горбачева кIоарга чулоацам болаш доклад йир. Цу тIа тхона, бурувдеттарашта хьалхашна а доккхий декхараш оттадаьъ. Уж кхоачашдаре наьи хьинаре кхочергдаш оаха.

Тхо декхарийла да бурув тохара ха лоаттьe, цунга дIалодар лохде. Лаьттая тIоашкара дукхагIа мехдаьтта даха.

Из кIоарга чоалхане гIудакх да, хIана аьлча пхи эзар совгIа метр кIоарга лаьттагIа бурув чудодача хана цхьайола моттигаш мийелу из кIалуудаш а хьовза ца луш а.

Уж хаоаш эшаьра оаха тайп-тайпара керда методаш балха юкъелхуяь. Масала, тхона кораьъй кердача типах осташ хьаде таро луш йола метод. ХIана бурув тохара йолча остай из а йIаьхлургьа, механически сухад а лаккхлургьа.

Иштта, скважине Iочуукийтача маркхалах тохаш хиннача углещелочни реагента метта хIана дикагIа фильтраш яре тIо деш йола гуманто-калиеви реагент етт. Из кердадар юкъедоададарах боккха пайда боал бурув тохача балха тIа.

Цу тайппара производства чура таронаш хеташ, царех дерггIа пайда ийбеш хьинаре къахьегаш дIагIоргда тхо дIахо йодача хана а.

I. КАРТОЕВА.
Малгобекски УБР-а технически отдела начальник.

Грозненски ремонтно-механически заводе хьелхалаттачарех я цхьоалагIа механосборочни цеха коллектив. Цо хIанз къахьег шийтталагIча пятилетка чотагIа. Укхаза шерра баьржаб «КПСС XXVII съезда — хьинарeча къахьегама 27 декадаl» ахa болам. Из яхь корта болаш а бухсоццаш хьахур доккхагIа цилийтара а тIаераоаль делаечарех цаI я коммунист Годзевич Владимир Владимирович керте латта комплексни бригада. Болх хийцца хьабара мел эзар Iалашдеш санна йоагIа терко ер ма кудгалхо бригадерча наха кхстам балара.

СУРТА ТIА шоала гу укх деношка хиннача КПСС ЦК Пленума материалаш дIайовзийташ йола В. В. Годзевич.

В. ЮНЦЕВИЧА сурт.

КПСС ЦК Политбюро

КПСС ЦК Политбюрос Центральни Комитета, сентябрьски (1985 ш.) Пленуйа решенеш кхоачаш а еш аргIанарча заседане белгалъяй КПСС Программа кердача редакце, парте Устава юкъе дача хувцамий, 1986 — 1990 шерашка а 2000-ча шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальни дегIайоаларо Керттерча лостамий проекташ ювцара, царна пропаганда яра, уж дIайовзийтара порядок.

Белгалдаьккхад, уж лоархIамегIара политически документаш дIадовзийтара пропаганда яра тIеерзаь ерригa мероприятеш хьадаш корта болаш хила а дика оIаштIехьаьккхи чулоацам болаш, доккхалаш ца деш, моттийта хабараш ца дувцаш коммунисташей парте боацарашей хьинаре дакъа лоацаш чакхъяха а езаш я. Партийни комитеташта тIадожаду экономика дегIайоалайра, производствана интенсификаци яра, Iилма-технически прогресс сихъяра, экономе режим чIоагIъяра, организованности дисциплинен лакхъяра, балха стиль, наха луш бола идейно-политически нравственни кхетам оалангара дена тоабара дешаш теркама юкъметте оттаделга. Къахьегама коллективай низаш тIеерзаде ва дарrдаш 1985 шера пачхьалкхен планаш социалистически декхараш тешаме кхоачашдара, деррига кхоачамаш верна, шийттагIа пятилетка дика оIаштIехьдаьлчаи хIинарем дIадоладр. КПСС XXVII съезда даха ма доагIара нагъдахар дукхьа оарцагIдахара. Съездал хьалхера документаш дувцарой дIадовзийтарой гIо де деза советски нах Коммунистически партена гоннахьа дIахо а кхотабара, социалистически обществе вахара ерригa оагIош эргаьха тоаяре декхараш перспективаш къахьегамхоша кIоаргга кхетаяра.

КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советаи соцам тIаийцаб машиностроене йодар къоашта ду кулг... эргадаьккха тоадара тIадерзадеча гIулакхий хьакъехьа. Халкъа боахама ду доал тоадара дешаех лаьца КПСС ЦК апрельски (1985 ш.) Пленуме еннача указанешка хьежа кийчбаьча цу соцам тIа оттадаьд массаш а болх беш хургйола правительства орган а лахрхIа машиностроене дешашта СССР Министрий Совета бюро оIашагI йолла. Бюро лоархIамегIара декхараш да машиностроительни комплексана кулгалделга, машиностроени балха координаци яра боарам лакхбелга, машиностроительни производство технически прогресса чIоагIа дегIаена база а хиль дIаоттаелга, цаI йола Iилма-технически политика чакхйоахилга, машиностроене даьгъе СЭВ-а членаш долча мехкашца цхьана леладу гIуллакхаш дIахо дегIадоаладелга. Машиностроене дешашта йолча СССР Министрий Совета бюрона бокъо еннай шийкомитетеце доаллошца чулха министерствашеи ведомствашеи кхоачайтъе декхарийла йола правительствени распоряженеш тIакйе, шерийн пятилетнай планий проекташка хьежа, планови заданеш кхоачашъяра хIаланза аргIоаца материальни ресурсаш оттаьча порядкаца хьежа дIа-хьа екъа.

Политбюрос могадьа ностаьвкай планаш кхоачаш ца яра хьалхара промышленни министерствий, Iалашон органий, объединенейи предприятейи перевозкай планаш кхоачаш, ца яра хьалхара транспортни организацей экономически бехктохкам лакхбара тIадерзаль гIулакхаш. Уж гIуллакхаш продукце поставщикаштеи потребителаштеи юкъерча гIуллакхашка порядок шиш болашагIа оттаяра, договорни отношенеш толхаярахи продукцех яца пай боагIача пайда эцарахи луш гIолэ сийцеш чIоагIъяра тIадерзадаь да.

Промышленни предприятейи объединенейи гIонна дола юрта боахамаш дIахо дегIадоалададарах дола цош дийша а дийца. Политбюрос хьалладьцай цу категорех лола боахамаш материально-технически ресурсашца дIадувча фуца, дIайогIача материалаца, племенной къолача хьайбашца IалашIделга тоадара тIеерзаль мероприятеш. Могадьй гIонна болча юрта боахамаш йола примерни положени тIаэцара хьакъехьа СССР Министрий Совето енна предложени.

Политбюрос, хьажа а хьежа, могадьй КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева ливийски революце кулгалхочунца М. Каддафеца лача переговорий итогаш. Уж переговораш йолча хана дунен халкъашта юкъерча хьалеи шин оагIорахьарча отношенейи проблемаех хетараш ма дарра дIа-хьа дувзаро ниьйсхон, кIаша йолча гIойлен, оIашагI дархIара прийнципаш тIа латташ дола дунехьача оагIорахьа цхьана леладу советско-ливийски гIуллакхаш шерра тоъал йоккхий таронаш йолаш хилар. Визит йолча хана кулгаш яздаьча документех, цу даькъе цхьана леладу экономически, Iилма-технически, торговни гIуллакхаш дегIадоаладера гIалха хьажача хенарча программаш е, чIоагIа хира хурга СССР-ан Ливийски Джамахирийнен юкъера, дуьнна а мехка хьаштаьашта, советско-арабски доттагIала хьаштаьшта ма хеттара йола доттагIала отношенеш дIахо чIоагIъяра чIоагIа лара хургьа.

Къоабалъяьй Япон парламентеи Люксембурга депутатий палатай делегацешца СССР Лакхехьарча Совете хиннача беседай хьакъехьа новкъоста А. А. Громыкос яь информаци.

КПСС ЦК Политбюро хьежай экономически политика, поаз деххьарча мехкашцарча отношеней цхьа йолча кхыча дешашка а хIаьта царех лаьца йоагIаш йола решенеш тIа а чIцаъ.

М. С. Горбачев доттагIала визитаца Болгаре Халкъа Республике гIоргхиларах

ВКП ЦК-ас, НРБ Пачхьалкхен совето, НРБ Министрий Совето вехарах КПСС ЦК Генеральни секретарь М. С. Горбачев доттагIала визитаца Болгаре Халкъа Республике гIоргва 1985 шера октябрь чакхбалаш.

Пайда — 587 эзар сом

Къаьстта дика къахьег пятилетка тIехьарча шера Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене СМУ-7 гIишлонхой коллектив. Массехаза Ерригсоюзни социалистически къов котъаьннарех я из. ДIабаьхача ийс беттагIа гIишлой-подрядагIа планал совгIа цо кхоачашдаьд 22 эзар сома гIишлой-монтажни балхаш, хIаьта шийн низаца заденеш совгIа кхоачашдаьраш 81 эзар сом мах болаш да.

Къахьегама оасарле лакхъре ийс беттагIа план шиъ эхе процент гаргга тIеккхоачаьлча цар. ГIишлош хьалъе балхашка йIабода мах лохбара пачхьалкхенча кхоадаьд 587 эзар сом.

КПСС XXVII СЪЕЗДА НАКЪАДОПХАШ

ДЕРРИГА НИЗАШ—ПЯТИЛЕТКА ТОЛАМЕ ЧАКХЪЯККХАРА!

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА ОАГIУВ

ЙИСАР КIЕЗИГА ХА Я

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Ер шу а бIарчча пятилетка а чакхъяле ютейнсар шин бутт совгIа за мара яц. ХIанз заводашка, фабрикашка, гIишлошъечa, совхозашка, колхозашка, транспорте мгогаш еш я нйс бетта баьча балха, цхьаболча участкашка тIехьебусаш хилар дIадаккхара доле мелхьаш белгалдоаь.

Республикана эррига промышленность хьанйцеча продукци мальхала якхкара нйс бетта план 100,8 процент кхоачаеьнай. Планал совгIа медиега дIанкьачай дукха хIама ца эшаш 14 миллион сома мехьа тайп-тайпара продукци.

Социалистически яхье хьалха латт «Грознефть», «Оргтехника» объединеней, «Промавтоматика» опытни завода, «Союзавтоматстрой» ВНПО опытно-экспериментальни завода, Гудермесски медицински инструменти завода, Грозненски ремонтно-механически завода, «Аргунводпром» производственни объединене, кхы дукхаеча предприятей коллективаш.

Нохч-ГIалгIайчен меккадьттахеше планел совгIа Даьхене делар 32 эзар тонн меккадьттам 56 миллион кубически метр газ.

Электроэнерги, бензин, тракторни прицепаш, зьу хьера азара, аьшнабетона конструкцеши оетзалеши, дукха тайпа кхачам продукци эрзацара нйс бетта план толаме кхоачашъяьй.

Совкха нйс бетта эрзахйцачул дукхагIа продукци хилийтай «Промавтоматика» НПО опытни заводе—20 процент, Карабулакски химически реагентий заводе — 14, Грозненски ремонтно-механически заводе — 10, «Красный молот» заводе — 8, Гудермесски медицински инструментий заводе—7, «Оргтехника» яхача производственни объединене 5 процент, ишта кхычахьа.

Дукхаеча коллективаша толаме кхоачашду поставкаш яра тIанйца декхараш. ДIабаьча нйс бетта поставкаш яра план толаме кхоачашъяьй Грозненски ремонтно-механически заводе, Карабулакски химически реагентий заводе, «Оргтехника» яхача производственни объединене, «Промавтоматика» НПО опытни заводе, электромеханически заводе, Гудермесски медицински инструментий заводе, «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни заводе, гIишлон управлене Грозненски аьшнабетона конструкцей заводе коллективаша, кхычар.

Iилма-технически прогресс сиххьяра, къахьегам аIаштIехьбоаккхилга эргадьнила тоадара, къахьегама дисциплина чIоагIъяра, хIара балха участке бехктокхам айбара тIадерзадаь балхаш е деш, дукхаеча коллективаша толаме кхоачашъяьй къахьегама оасарле лакхъяра нйс бетта план, соакхарчул дюхьа дукхагIа хилийтай хIара болхлоча дIадаьрхIача эрахеце продукци я.

Къахьегама оасарле лакхъяра план 106 процент кхоачашъяьй Гудермесски «Нефтехимзапчасть» завода коллективо, Гудермесски медицински инструментий заводо — 102 процент кхоачаш я еш, соакхарчул 7,3 процент, «Автоспецоборудование» яхача заводо — 106 процент кхоачаш я еш, соакхарчул 9,5 процент, электроремонтни заводо къахьегама оасарле лакхъяра план 104 процент кхоачаш е ец, соакхарчул 5,3 процент лакхъяьй яз. Уж санна доле масалаш кхы дукха е дувладе йиш я.

Цхьайолча предприятешка кхоачашъяьяц продукци мальхала якхкара нйс бетта план. Царех я «Пищемаш», биохимически, цементни, Ассиновски консервни, «Ачалуки» яха минеральни хий даеча заводий, швейни производственни объединене, кога гIирс бена фабрика коллективаш.

ПланегIа кхоачаеьнаш биохимически заводо дIа ца луш йисай цхьа миллион сома мехьа продукци, цементни заводо — цаьи ахи миллион сома мехьа, швейни производственни объединене — 1,4 миллион, цар а кхыча а предприятеша эррига дIа ца луш йисар продукци 10 миллион совгIа сома мехьа я.

Республика промышленность бIарчча ьанйцача, халкъа эша товараш эрахеццара нйс бетта план 100,8 процент кхоачашъяьй. ПланегIа лаьрхIачул совгIа хьадаьд уж товараш 4 миллион сома мехьа.

Халкъа эша товараш эрахеццара нйс бетта программе толаме кхоачашъяьй Грозненски ремонтно-механически, «Промавтоматика» НПО опытни, электромеханически заводий, дукха комбинате шурий промышленноста объединене коллективаша, кхычар.

Цхьабакъда, доккха декхар тIадисад радиотехнически заводе, кога гIирс беча фабрика, швейни производственни объединене коллективашта, кхы цхьайолча предприятешта.

Потребителашке а базачe нахага а дIа ца кхоачеш йисар дикка дукха радиоприемникаш, кога гIирс, швейни изделеш, кхыдола товараш.

ЦIенхаштте кхоачамбоацар лархIа дазаш да эрахеце халкъа эша товараш ю хилар. Хьалхарча даькъа ма доагIаш да кога гIирс, швейни трикотажни изделешта, мехкабулочни изделешта, минеральни хийна, сома.

Товарий дикаль йолча госторгинспекце дукхаьаи цхьан предписанеш ухх шера 18 сентябре кога гIирс беча фабрике брак [illegible] 27 эзар пар цIагIа юхаю маьчеш. Назрановски трикотажни фабрике 16 сентябре [illegible] предписанеш брак йир 2,7 эзар чулькаш дукхадеча наьато барзкъа, «Ачалуки» яхача минеральни хий деча заводе Госторгинспекца дьна пхе предписанеш брак йир 383,4 эзар шуша минеральни хий.

Производственни коллективай балха тIа цIенхашта кхоачамбоацар лархIа дезаш да къахьегама оасарле лакхъяра планеш задание кхоачаш ца яр. Нйс бетта итогех республикерча хIара алхкагIа йолча предприятеш кхоачашдеккхар цу хьесапе вадды.

Къахьегама оасарле лакхъяра план кхоачаш ца еш, хIара болхлоча лаьрхIача эразеш продукци мIозаргъяьй «Пищемаш», «Электроинструмента», «Трансмаш», биохимически, цементни, Октябрьски районерча консервни заведения, кхы цхьайолча предприятеша.

Республика производственни коллективашка дукха балхаш ду доагоре — энергетически ресурсеш кхоара деькьа партеи правительствам ю рамеш кхоачашъяра. Цу хостамагIа дика толамаш даьнад «Красный молот», «Электроприбора» заводий, кхыча предприятей коллективашта.

Цхьабакъда, бийдал, материалаш, доагоре - энергетически ресурсеш доал доацаш йоаеш, уж кхоара, йоаш йола бийдал, материалаш, доагор, электроэнерги ма могга кIезигагIа зийлйтара боагIаш бола къоесам е ца доаттабеш, шоай болх цхьан кога тIе бехкаяьа а цхьайоле коллективаш.

Укх шерен цхьайтталагIча пятилетках планаш кхоачашъяра безитйназмасIа йола за хьатIестай. ХIара производственни коллективе мIоарга анализ е еза нйс бетта деьчуй, болх кхы а товбара тIадерзайде деза низаш, социалистически яхье хьалхелаттарийн новаторийн опыт шерагIа йоаржае еза, тIехьабусараш кхелера баьнаш талха деза.

Бригадай, цехий, предприятей коллективей сийлен декхар да пятилетка тIехьарча шерен пхе шерен планови заданеш тIанйца социалистически декхараш толаме кхоачаши тIехиахочашъ дар.

ХIара производственни коллективе декхар да керда къахьегама толамаш а доаклаш, КПСС XXVII съезде сийленца котъйахкар.

Наурски района «Советская Россия» яхача совхоза доярка КПСС члена Калинина Мария Фроловнас цхьа шу дIадахийтац боацха толам ца боакхаш. Шай планаш тIехкхоачашъерал совгIа ю а кагийча наьха хьахамгд а.

СУРТА ТIА: «Советская Россия» яхача совхоза хьалха латта доярка М. Калинина.

З. БАТЧАЕВА сурт.

> **БОЛХЛОЙН КОЛХОЗХОЙН, ХАЛКЪА БОАХАМА СПЕЦИАЛИСТАШ! ТIАГIЕРТТЕ ПРОИЗВОДСТВАНА ЮКЪЕКХАХЬА ХЬАЛХА ЛАТТА ОПЫТ, IИЛМАНЕИ ТЕХНИКАНЕИ КАРАГIДАЬННАРАШ! ШОАЙ МА ХУЛЛА ЭКОНОМИКАНА ИНТЕНСИФИКАЦИ ЕЛГА ВIАШТIЕХЬДАККХА ГIЕРТА, КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ ЛАКХЪЕ!**
>
> (КПСС ЦК ТIахьехкамашца).

Декхарех лоархIабу

«Грозэнерго» районни энергетически управлене № 2 йолча теплоэлектроцентрали цехийн, сменийн, бригадийн участкий коллективаша шерра социалистически яхь йоаржаяьй «КПСС XXVII съезда — хьинареча къахьегама 27 денаш!» яхача девизагIа.

Электрически йовхалеи энерги якхарех ва дIанхийтарей нйс бетта план дикка тIехкхоачашъяьй энергетикаша. Паччахьалкхен планагIа лаьрхIачул совгIа яьккхай 5 миллиони 800 эзари киловатт-сахьат электроэнерги 20 эзар гигакалори йовхала энерги.

Уж толамаш даьча вIаштIехьаьннал къахьегахеа производственни дисциплина чIоагI а яь, балха ханах производственни мощностех бизза пайда хийбарах.

Шоай декхараш дикка кхоачаш а деш, дайн социалистически яхье хьалха латташ ба котельни турбинни цехашкарча сменей начальникаш Торасов Олег, Григорьян Эдуард.

Х. СУРУДЖАНЦ,
«Грозэнерго» оператор.

ЧоагIа цагоам йиккхар укх деношка Грозненски швейни производственни объединене цхьоалагIча филиала цхьан участке: шийга де аьнар ца деш мастераца охца ьалар цхьа хIамаш тегар. Аз сай болх бу кхыдолчоа ça бала бац яхаш, мастера яхача лерг хьокхаш яцар яз. Бригада совете дуцца лезача кхьчар гIулакх. Заседане хьийхар филиала партийни бюро член, участка балхага хьежа поручени ена йола профкома председатель Т. Маслевцова. Цхьа моллагIа болхло цамогаш хилча цо де доагIар, массане дIа-хьа а дийнъе, деш доланйль цIагIа йисачоа метта къахьега раьза яцар духьалъяьннар. Хьалдаи озабезам боацаши хилар хIамаш тегачунцара къамаьл, хIанз аьлча цо шийга аьнар ца дар IатIъяц дар оррйгача бригада балха. ЦIенхаштта бехи а бань, бетта йоагIа эрени ца луш йитар яз.

Массаьара гIулакх а хилла дIаэттад филиале деррига а шакъарча собранешка къестадар. Цунорча метте лоархIаме да коммуниста куратора Маслевцова Таисия Николаевнай дош. ХIара коммуниста тIачIоагIъяьй укхаза цар доал де леза участкаш. Ишта Т. Маслевцова декхаршйла яьй нйсдагIчен иттлагIчен участкай балха тIехьожам доаттабе, йиьлагIча участкага хьожаш я Н. Коваленко, влажно-тепловой обработка еча цхьоалагIчен шоллагIчен цехаша беча балха бехктокхаме я Н. Шаповаленко, иштта дIаийсбьй вож коммунисташ а. Цар гIо ду деррига производствени дешаш къестадара, къахьегамхой хьашташ кхоачашдеш, дьйхаре даьха доац юкъарча собранешка.

Объединене подразделенешта юкъе хьалха латташ я филиала коллектив. Массаза а тIехкхоачашду цо шийн декхараш. Наггахьа мара дIабуалац укхьара болхлой. Филиале къахьегараш дукхагIча даьхе кхалнах ба, бешамашка, деленна дIатардаьх цар бераш, эшачоа ахчан пособеш тел, хIарана йоаихо ю.

Дика морально-психологически хьалаш коллективе хьанххоллераш ба предприяте 20—30 шера къахьегаш бола ветеранаш. Производствох дог лай цар, дукханешта шоллагIдола цIа е хиина дIаэттай филиал. Иштта я, масала, влажно-тепловой обработка еча цехера Лисицкая Нина Ивановна. 30 шу да цо укхаза хьаьнала къахьега, цунна тIехьдIа дена производство, кьарахоI хIехамча да хIанз тIехьа 150 процент кхоачашъю шийн нормаш. ХIаьта шоллагIча цехера Яхьяева Тамара горсовета депутат я. ДIабахача бетта социалистически яхье котъяьлар цу участкай коллективаш. Профкома заседане яхье итогаш яьчул тIехьагIа филиали начальник А. Алексеевн Т. Маслевцован, участкашка гIолла цхьана чакх а баьнна, даькъала бийцар котбаьннараш, цар балха опытах дувцаш передача йир чурча радио гIолла, массанена йовзаргйолаш итогаш дIаязйир социалистически яхьа екрана тIа.

Филиала коммунисташ кулгалду яхьа, деррига производствени дешаш къестадара гIулакх вIаштIехьдоах, дика къахьегара оарцагIйоах шоай коллективаш. Иштта КПСС XXVII съезда сийлехца накъабалара керда декхараш тIаьцаш филиале хилар болхлой собране. Производствени дешаш дувцарца дхьана цига лаьрхIар кагирхоштта нравствени кхетам балара гIулакх тоаде а.

Цу лоархIамеча хIамаша терко тIаоаьар хало дIадехар да. Укх предприяте 35 шера болх беча цеха мастера О. Лекаревас дувц:

— Къахка мастераш пенсе дIаух, хIаьта кагирхой дукха тIера бац ткацига къахьегара, массаза а цхьан тайпара ба тха болх, атта а бац — дукхьай цхьа пидмах тега велча а ши бIаь гарга операци кхоачашъе еза. Из дукха сабар хьинар, говзаь эзаш гIулакх да: ХIанз тхо доача практике ухланхерча классашца деша богIа мехкарий. Оала деррига ду царна тхоай бола безабалийтара, гIулакх довзаш, педагогически опыт йолаш бола болхлой тIачIоагIбу царна. Школа йистеяькхачул тIехьагIа царех цхьабараш тхоай предприяте балха бахкарга сатувс оала.

Дика къахьегаш вола саг белгалваккхе, цун хьинаречa, хьоьналча балха, вахаре луьцача денанеча повицена боагIа мах бе хоа филиале.

Хьалцаргда вай, масала, дукха ха йоаццаш хийна цхьа хIама. Объединене лаьрхIар къамара профсоюзни билеташ нердаларешца эггара хьалха филиале болхлошка хувцийта деза, аьна. Партийни, профсоюзни организацеша, администраце лакхIар ма мероприяти торжественни хьале чакхъякха а кхетам луча цун лоархIамех боагIа пайда эца а. Хьийхабар къахьегама ветеранаш. Сийлахь-боккхача Даймехка тIом тIа даьхъа ламцараш. Эггара хьалха билеташ дIаделар 1-чеи 2-чеи хIамаш тегача участкай коллективашта, хIана аьлча социалистически яхье хьалхара моттигаш дукхагIа яьхараш уж яр. Керда билет эггара хьалха дIаденнарех яр 1945 шера дехо филиале болх бен йола Н. Соколова. 15-шу даьнна йоIиг яр из укхаза дукхьашка йоагIача хана, тIехдика йовз цунна производство, дагий а тIехкхоачашъю нормаш.

1946 шера дена къахьегаш я филиале Н. Гаспорян. 20 шера шийн участке профгрупорг хиннай яз. Цох а аьлар дIайха доац, цунна а шийн коллективе эггара хьалха дIаделар керда билет.

Производствана шийн вахарера 30 шу дIаденнад В. Наумкинас. ЦIераш яьха варгвад цо хьабаьча дукхача говзанчий, хIана цунца уллув болх беча хIамаш тегарий. Кана бокъо йолаш лелаю цо «РСФСР заслуженни хьехамча» яха цIи. Иштта безаме дийцар собране хIара хьалхалаттачох, хIаранена эзаш делар, йоацаш даьхар.

Вахар цхьан метте латтац. ХIара дийнахьа керда проблемаш увттаю цо. Йолаш я уж филиале а. Масала, къахьегама оасарле дегIаахараз тIехдувл доккха ларли. Из хIама ца хилийтара дукха гIулакхаш да объединене къоастале дезаш. Цу хьакъехьа хьадда дийцар партбюро секретара О. Лекаревас дукха ха йоацаш хинача отчетно-хоржамий собране цо доклад еш.

Иштта дерригех дог лаьэш, коллектива хьалаш тоадара оарцагIъювлаш, наьха хьаштаи кхоачешдара накъаш лехаш партийни бюро, общественносто, активисташ къахьегара карагIдоалийтаргда уж халонаш а эшае. Шеко яц КПСС XXVII съезда сийленца накъабахара тIанйца доккхий социалистически декхараш кхоачашде коллектива низ дIакхоачаргхидарах.

М. ТУТАЕВА.

СЕНЦА БАЬЛАР АЬТТУВ

ЦхьайтталагIа пятилетка йоахенмча дешо карара шу хьатIакхачталдц планех лоархIа ца беш хьабоагIар Сунженски района «Заветы Ильича» колхоза хьайбаш лаладераш. Цхьабакъда, укх шера дIабахача нйс бетта 130 тонн шура екхай цар паччахьалкхенга. Из я шера планагIа йоаха еаш хиначул 20 тонн дукхагIа.

Къахьегама оасарле лох ца еш болх бу октябра беттa а. Соахка укх хана хиначул 40 килограм дукхагIа я хIанз дийнахьн буси ферме йоаккха шура. Кхьа шертана план 400 центнер йолаш, 1 октябре хьатIакхоачаш 500 центнер дулх дехнад.

Уж толамаш массанта иштта карагIдаьннад дуцц таха цу колхоза доярка ПИДИЕВА Фаде.

ХЬАЙБАИ боахама дукхагIа терко е баьнаб тха колхоза кулгалхой. Доаханга фу хьал да, уж лелалераштa малагIа ноакъостал еш хьажа ца боагIац наггахьа ди дIадодац хIана. Цудухьа дикагIа болх бу наха а. ЙоккхагIа опыт йолча дояркаша, масала: Точнева Любие, Тумгоева Аьсета, Iаьсий лeладеш йолча Медова Хьавас гIо ду къонагIбараштa. ХIаьта цар дика дIаэц йоккхагIчар духьехар. Мержоева Ларисе Iаьсий лeладе йолаенначa хана цунна шийн декхараш лерттIа кхоачашде карагIдаргхиларах шекбуалар цхьабараш. Ши-кхо хIара даьлар. Шийгара ледарло яйтацар Ларисас. Ханал хьалха балха хьаухаш шийна мотар дора Iаьсашта мa хулла дикагIа довх де гIертаьш. Хьайбаш лeладера тхьаь итт шу дIаденна Медова Хьава хьехарда яьлар Ларисайна. ХIаьта дукха ха ялалехьа цох дика болхло а хилар.

Цу тайпарча накъагIа чакхъяьлар доярка Пидиева Лайла а. ХIанз ферма толашагIа йолча дояркашта нийсса къахьегаш я из а.

Ларийсах ела кхы а цхьа хIама да. Дукха ха йоаццаш КПСС члений кандидатала дIайийцай из. Юртбоахама институте деша яха кийчлуш я хIанз. Белгалдаккха доагIа цул йишен кошен Москве Тимирязева цIерагIча академе дешаш болга.

Коллективе иштта барт, цхьоагIо хиларо, хьайбаш леладерий балха хьалаш вIаштIехьдахара колхоза кулгалхоша хадданаш йоакхо еш хиларо карагIдоалийт хьанала къахьега.

Ялх - вор1 шу хьалха цIеча фух доза башха-дика доахан доаладир тха ферме. Цхьабакъда, колхоза хьалха хиннача кулгалхой бехкагIа дукха да ялалехьа хIалакдир уж. Из даьраш бехктокхаме эзар, балхара дIабаьхар. Тхона, хьайбаш леладераштa фу атто хилар из дарах? Дикача фух долча доахана меттел дIаоттадир къаьна, кIезига шура луш дараш. Цудухьа эзхьа доаькъар а доадора. Шура тIа ца кхетарах балхах дог эккхар. Из бахьан долаш бе-башха ца хеташ болх бора дукхагIболчар.

Доахана Iух тоа ца дича дарголаш дацар гIулакх. ДикагIдолча доахах хьалхинача Iаьсех хьалххедаь шинараш Iула хьаьенхувладе даьлар тхо. ТIаккха тIаьхета йолаелар шура.

Бруцеллез кийтта доалан да тха ферме. Могашараш ца леладича дисараш а ца могаш хила мет. Цудухьа бруцеллезни дераш дIаяьоастаде лаьрхIад. Уж чуоттадара хьалда коа тIара оалхазараш лeледаьча помещенена реконструкци яьй, хьалача балхашта механизаци а еш.

Хьаьш, кораш, наIараш, тховнаш тоадаь, корашта кизгаш теха, кхы мел эшар даьккийчъяьй хьайбай помещенеш ферме а. Бруцеллеза дезинфекци ю хIана коа а помещенешка а.

Гобаьккха карташ а яь, лаьрхIа кийчъяьча моттигашка бийсана дIа а уттадеш, хьайбаш хIана а даIгIенашка доаждду оаьэ. Иштта уж леладергда шедьялалца. Хьайбаш Iангара декхара кийчдаьча дукхача доаькъара кхон бе йиш хулийтаргья цу гIулакхо. Цунна цхьана лохлургда шура, дулх даккарга дIадодар а.

Соахкарчуа е дукхагIа да тхона Iалашаь доаькъар. Масала, сидос шин эзар тонн еллай, кийчдаьд 250 тонн мальхха ча. Кепаш а яь ферме коа дIаоттадаьд яз. Цунна кхо латт 70 тонн йола аьла аргIа. Геттара дика да деррига доакъар.

КПСС XXVII съезда дика накъадахар дукха тIадоагIача шера паччахьалкхенга шура йохкара [illegible] план кхоачашъе, аьнна тха коллектива тIанйца социалистически декхар толаме кхоачашде йиш хулийтаргья цу гIулакхо.

ДЕКХАРАШ КАЬХАТА ТIА ДИСАД

ЦхьайтталагIча пятилеткаи укх шерен планаш хана хьалха кхоачаш я еш. КПСС XXVII съезда дикача къахьегама толамашца накъабехара доккхий социалистически декхараш тIанйцадар Нохч-ГIалгIай «Терек» яхача мебельнй-дахчан хIамаш еча производственни объединено болхлоша. Шу чакхдала юхейисар шин бутт совгIа ха мара яц. ТIаккха мишта кхоачашду-теш мебельщикаша шоаи денна дош.

ДIабахача нйс бетта баьча балха итогашка хьежача хьалхашка отташ дола сурт нйрза да. ТIанйца социалистически декхараш меттел паччахьалкхен план а кхоачашъяьяц коллективо. Продукци мальхала якхкара нйс бетта задани 91,7 процент мара кхоачашъяьяц цо. Потребителашка дIа ца кхоачаш миллиона 961 эзари сом мах болаш я. ХIаьта договорни чаш йиса продукци цхьа декхарех поставкаш ца еш йиса продукци цхьа миллион 873 эзари сома мальха я. Паччахьалкхен планагIа йоагIачул кIезигагIа эрахийнай 1397 эзар сома мальха товарни продукци.

Цун керттера бахьан да болхлой къахьегами царна юкъера социалистически яхьн во вIаштIехьъяьккхар, балха ханахи производствени мощностехи бизза пайда ца ийбар, къахьегамен производственни дисциплина тила йоаттIача боарaзе ца хилар.

ДIабахача нйс бетта кIоттех объединене цхьаккха цех е филиал яц паччахьалкхен план кхоачашъяра гаргагIертa а. ТIаккха дувцилага а яц тIанйцача социалистически декхарех. Ер шу доладелча денз дукха паччахьалкхен декхар тIадисад Сапаев Альяда кулгалдеча Ермоловски филиала. Тасуев Аюби Мацаев Шахиди керте латтача цхьоалагIчен шоллагIчен филиалий коллективашта. Хьагуча суртах цар тIанйца социалистически декхараш каьхата тIа дисад.

• Болхлочун уйлаш

Тхо диццалийтад

Вай республикерча дукхача районашка тайп - тайпара гIишлошш хьалъеш я тха коллектив. Укх шера хьалъяьй «Экажевский» совхозе лаьрхIа коартопеш лоаттаю моттиг, «40 лет Октября» яхача совхозе хьайбай ферма, кхыйола гIишлош. ТIехдика оценка йолаш паччахьалкхен комиссега дIаеннай уж.

Хьадечох дег лазаи, барт цаI болаш хилча гIулакхаш дика дIадекх. Укх тIехьарча хенаьаце иштта дар тхо долча. Бакъда, хIанз телхад деррига а. Фуд цун бахьан!

Ши-кхо бутт совгIа ю е тха бригаде г. Назрано паччахьалкхен банка лаьрхIача кердача цIенна отделочни балхаш деш йола. Цхьаккха тайпа механизмаш яц укхаза. Марикалех йиза вадараш мушаца лаьлагIча этажа тIе йоах оаха. Гобаьккха чухьекI мух, цудухьа наи цамогаш хул. Тха кулгалхоштa ца гуш дац из. Мастер мара царех саг тхона укх объекте бIарга ца гу дукха ха а. ХIаьта мастерех аьлча, уж-м тха хIара дийнахьа ахар сенна хувцалу. Дукхьа укх шера кхоалагIвар вехав — Баракоев Джабраьил. Шийн хур-могар де гIерт из тха болх эттача баккхара. Бакъда, дукха хIама вIаштIехьдалац цун. Цу хьакъехьа цхьа масал доаладергда аз. Тха балха дIа-хьа кхувлача транспорто во болх бераш лаьца коллектива юкъарча собране дийцар Баракоева. Цига Назрановерча АТП-ра вехал а вийзавар. Цун тIехьагIа цхьан кIира дика болх бир транспорто, тIаккха юха а хьалхагIа санна гIулакх «соана тIера» даьлар. Е укх тайпара масал доаладергда вай: Эггара лакхагIа разряд йолча болхлочо 90—100 сом мара бетта алапи хилац. Из гIулакх мастер бехке волаш дац. Цо-м хIара дийнахьа оаха беь болх дIа а лаьрхIа наряд язъю. Бакъда, алапи хьаэцача хана мастера нарядех яздьчуп дикка кIезигагIа хул цх. Тха керттера инженера а бухгалтера балхлоше а яхачоа, хIанз оаха балхаш деш дола цIа хьогга а эксплуатаци дIадена хила дезаш дар. Цу объекта тIа мел хийца ахча цхьа кепиг ца дусаш дIадаза даьннад. Цудухьа шоана тела алапеш а лохе да, йоаь. ТIаккха тхо фу бала да. Оаха деггара болх тIа ма бой, цудухьа тхона доагIар хьадала деза-кх. Из доцамйца дукха ха йоаццаш КПСС Назрановски райкома деза е хиннад тхо. Шун гIулакхага хьожаргда алар мара райкоме дош нэакъостал а дац.

Кердача къисале — бригадни подрядех къахьега коллектив лоарaI тхачоа. Долчa, эцаи даьа алапи хIераче къахьегама юкъедаьхьача даькъега хьажа мара кхе йиш яц. ТIаккха тха бригаде разряд лакхагIа йолчо ахча е дукхагIа эц. Бригадни подряд дукхьал къамеллаш къахата тIен мара йоаццилга тешаву цу гIулакхо.

Цхьан денца аьнча, аIалла йоаццо яц ПМК кулгалхошка къахьегача наьха. Аз лаха ма аллара, укх шера мара иштта кулг тосса дитадац тхо цар. Цун мапагIа баьхан да ховш е дац. Бакъда, цаI-м шера хоаш да шоай йоакха эрга хьакхина мара мехка къахьега безам хургбоацилга.

Цхьаккха тайпа моральни а материальни а даькъе белгалбахац укх шера тха болхлой. Наха юкъе вIаштIехьъаьккхац социалистически яхь.

КПСС XXVII съездага кийчо еш дола шу хинарах терра вейна массанена а белгало мадий ер шу. Цудухьа дикагIа болх бе гIерт тхо. Бакъда, хIана санна мара тхо гIулакхаш дIа ца доахе да воларгваьш-м хургдац цхьайтталагIча пятилетка тIехьарча шера хьоаккемаш.

Т. ШАНХОЕВА,
Сернеедсиерч [illegible]
бахки.

ХЬАЛЪЕШ Я СОВХОЗА ГIИШЛОШ

Баьцадаараш кхедела керттера лостам болаш я Ачхой-Мартановски района «Урожайный» совхоз. КПСС XXVI съездо хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдара цIенхашта йоакхо ю шига хьайбаш леладара а. ДегIабоагIаш латт хьайбай боахам. Ставропольски краера цIеча фух дола 50 шинар доаладаьа. ЦаIи ахи эзар центнерага дIаккхоачаш тIакхетаргья шийтталагIча пятилетка хьалхарча шера цига йоаккха шура.

Сметин мах 457 эзар сом бола доахана лаьрхIа шин корпус хьалъе йоланьа совхозо. Укх шера 80 эзар сома балхаш чакхдаха дерхIаш ба ПарагульгоЕ Османа кулгалду совхоза гIишлош ераш, планагIа 50 эзар сом долаш. Кхы а дукхагIа балхаш чакхдаха ния дIакхоачаргболаш я бригада.

ХIара дийнахьа цаI-ахи шекъа балха [illegible] кхоачашъеш къахьег штукатур-маляра Питалова Малика, каменщикаша Бициев Къурейша, Эдильханов Iалдара хьмана, штукатур-маляра Хайдарова Зинас, кхыбараш а. Уж йоккха опыт йолаш болхлой ба. Шоаш хьадер дика а ду. Цар хьаьнала къахьегам белгалбаьккхаб сийлен грамоташцеи ахчан кремешцеи.

С. СУРХОЕВ.

СУРТАШ ТIА: (аьрдехьа): штукатур - маляр Питалова Малика каменщик Бициев Къурейш; (аьттехьа) — штукатур-маляр Хайдарова Зина.

И. ПЛИЕВА суртан.

ПАРТОРГАНИЗАЦЕШКА—ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

ДӀАХОРА ГӀА ХАЛАГӀА ХУРГБА

Назрановски района «Маяк» совхоза коммунистий отчетно-хоржамий собране доклад яьча партбюро секретаре Муталиева Аюпа белгалдаьккхар, моллагӀча организаце бахьча балха мах дийца дешашк тӀанйдаь социализми дукха диларга хьежина а це беш, цуьн хьаддача гӀулакхашна, бухсоцдеш хьахулачунга хьежна бе боагӀилга.

Совхоза бюрос массехказза дийцар сесила кхоча балхаш вӀашгӀехьдахарех дола деш. Из кхетадеш дар, цу культурана аьттув болаш дацар шу. Бюрос цу гӀулакха тӀехьожам лоттабара нах белгалбаьхар. ТӀехьа па доакхаш оасар чаккхдаьккхар, чуьйцар, планал совгӀа из культура патчахьалкхенга ехкар.

Массехк шу хьалха тӀехьабусаш хиннабале а дика хьоьхкамаш дала карагӀдаьхнийд боахама укх тӀеххьарча хана экономика кхьдола доакъош дегӀадоваладеча а. Совхоза а, карарча шера а районии республиканскии лакхашка хьалхара а призови а моттигаш йоахаш хьеӀоагӀа коллектива. Цу дакъе къаьетта беркате хилнад пятилетка тӀеххьара шу. Боахама коллектива дукха хӀама тӀадисадац дулх дохнара шера планах лоархӀаре, хӀензалца тӀеххкоачашдеш да шура, алат дохнара социалистически декхараш. Планага хьежна йохнара кхоачамболаш я свекла. Укх толамаш даха аьттув бахьккхараш ба керттеча даькъе шоашта тӀадилле гӀулакх тешаме кхоачашдеш бола коммунисташ а хьалхалатта боллой а. Царех ба механизатораш М. Бузуртанов, Х. Дударкиев, В. Евлоев, М. Мальсагов, Н. Татриев, кхыбараш.

Докладчика а собране къамаьлаш даьча коммунистала а дукхагӀа дийцар бекх шоай а болаш па деш дисача гӀулакхех лаьца. Масала, собране белгалдаьккхар хӀама: совхоза хан-хеннахьа хьайбашта доакъар лоттаде йиш ца хилар бахьан долаш хьа ца хулаш йисар дукха дулхеи шурен тоннаш. Партбюро шийхьанахьа цу гӀулакха оардагӀьнна ялере, доагӀар совхоза кулгалхоипкара, специалисташкара хьадийха даларе, цу дек тӀа отторгдацар гӀулакх. ТӀаьйду социализм чакхдалара тӀагӀертта болх беш яц партбюро, цудухьа дукхадараш дӀаладаьча дув.

Хьацаргда вай коммунистий дисциплинаца дувзаденна дош. Царех цхьабараш цӀена гулбе бехаш хул кхеттел собранешка а. Цу тайпарчарех ба М. Аушев, Л. Дзауров, А. Албогачиев, кхыбараш. Хоадуш я уйх тайпара дуламе оамалаш а. Цхьаболча кулгалхоша балха тӀа харцахьере гӀулакхаш деладу. дисциплина телхаю нах шоашта ца гуш санна теркал ца беш бут. Иштачарех ба, яхаш бувцар собране МТМ кулгалхой И. Даниев, М. Оздоев. Дисциплина телхаераш болх ледаре бераш лоаш оамал я цар. Укх ханнахьен лерттӀем шоай метте оттабе карагӀдаьккхадац партбюроа, совхоза администраце.

Шийбалхах доглазаш къамаьл дир сомий беша бригадира В. Евлоева. Сом делабелга боахама экономика керттера гӀулакх а хиннй дӀоттанга дукхача даькъе цун кулгалхоца еш йоакхонах тийша хургда, аьлар цо. Тейшина па тӀаьар бахьан долаш дукха бахаш юкъагӀдус. Леха ба кхашнара, чувицча ялате а, кхыйолча культурай а хьуцаьм, хьалхаметте опыт йоаржаш.

Пятилетка дись шера совхоза хилна се 2327 эзар сом да. Совхоза планагӀа де доагӀа за 230 эзар сом хийнача метте даьр 482 эзар сом дар, дотаде саийолаце а. Керттера ве дер хьайбай боахам ба. Цига-дале, совхоза кхоачамболаш доакъар Ӏалашдьдацар, шоалагӀа-дале, из боамал тӀех дӀаухийт доагӀача тайпара кийчдьа кхоачамбодаш бӀолкаш йоахнаши па хилар бахьан долаш.

Собране белгалдоахар шурий пхьа пектнер йоакхаш шоазза гаргга дукхагӀа доакъар дӀадохийтилга. Планал тӀех ца дулкага дӀадохийтар а. ВӀаьстен юкъе бедача маьлагӀа кхычахьара иядеш хьатӀакхахьа дийзар из. Цуьна тӀанхийтар транспортага дӀадалар. Цудухьа дулкага дӀабода мах дӀаьазза тӀех ба, план дукхагӀча даькъе балача махагара продукташ хьанийерца кхоачашъелга хӀанзаьца хила доагӀаш дола хӀама санна лерхӀаш ца укхаза. ТӀаникха хиттар отт: цу кхакъехк пайда хьалуш доаца даьсса къамаьлаш дарел совгӀа, хӀама па деш хӀана йисай парторганизаци? Из лош хоадамболаш тоххилга, дувцилга, цул тӀехьагӀа чӀоагӀа тӀахьожам оттабелга — из да тахан цуи балха тӀа керттердар.

— ХӀама хьадош дӀадохийта вешиг дарзӀа, цун доаркӀам бе Ӏенадац вай, — аьлар керттерча экономиста Р. Измайлова. — ФуннагӀа моллагӀа даь ялаи кхоачашйича кхачам хет. Парте дӀадех Ӏилман-технически революцена карагӀдаьнначох юрта боахаме шерагӀа пайда а ийбеш, бухсоцаш хьахулачун даим уйла елга. Парторганизаце учете даттачарех ахаш боахаме болх беш бац, хӀаьта цун мугӀараш хьалхалаттарий четагӀа шердела геттара эсала лех.

Цун оагото еш укхаза па хиналга ховргда укх тӀеххьарча хавага кийчъаца совхозе кхьеттел комсомольски организаци ца хиналга белгалдаьккхача. Цу тайпара ледара лелабу боахаме политико-идетама болх а. Цох лаьца хайра хӀама алнаар докладчина а цул тӀехьагӀа къамаьлаш даьчар а. Цкъарчоа моттар цар ца аьнар идеологически дешашта волча секретара заместителя Р. Измайлова, юртa Совета председателя М. Гиреева кхоачашдергда, аьнца. Амма из цар дийзар.

Цу дакъе царех кийса беки баьнхар парте Назрановски райкома секретара Л. Амерхановас. Юрташка ледара лелабу атеистически, тӀема-патриотически кхетам балара болх. НӀезига яц бахача наха цу хьакъехьера а кхыдола а законаш телхадеш йола моттигаш. Хьадда фактащ а кхувлаш цу дешанцара шоай позици хьахьонха езар партбюрос а къахетъаьстача коммунисташа а. Амма, из де уж лоархӀабиндац.

КарагӀдаьнначох юкъгӀортилга а еш, хӀана боахаза коммунисташ чӀоагӀа тохабала беза организаторски, кхетама болх бокхьонца дийнбаре, тӀаккха мара вӀаштӀехьдаргдац цариа шоалагӀбола тӀоа хьаьца, боахама экономика рентабельни кӀийлен тӀа оттае, хӀама деша тоаме яхаш сапиа а доацаш коллективе баьъалъаре морально - психологически [illegible].

С. МАНСИГОВ.

БЕХКАЗЛОНАШ ЛЕХА ЕЗАЦ

Мехка дукхача районашка къахьегаш ба Грозненски мехкдаьтта техникума выпускникаш. Шоашта тӀадилла бехктокхаме декхараш дикаа кхоачашде цара гӀо ду оханеи кӀоарга хилаpo, практически гӀулакхаш кхоачашдеча царех бизза пайда ица харо. Балхацара нагирхой бездам совбаккхара, идейно-нравственни дика оамалаш а йоахкаш, вахаре денала позици лувцаш уж хьалхлебара йокхха тӀерио ю техникума преподавательски составо. Цу балха лӀестам телаш ба коммунисташ, хӀаьта уж 44 парте члени 2 членалла кандидати ва.

ЛоархӀамеча участкашка коммунисташ дӀахийсбе, цар бехктокхам айбе гӀерт партийни бюро. Цу гӀулакхо гӀо даьд выпускникаш ирахецара план тӀехкхоачашъе. Дийнахьарча отделене укх аьхкиа 273 къона специалист кийчаьва, хӀаьта заочно — 78. Дикачуьга цхьаькха доглоахилга яц, магахьа санна техникуме ду хьехараш цьан тайпарех деаала дераш кьича тайпарех хуле.

— Из дика кхетадеш ба коммунисташ, отделеней заведующеш З. Селиванова, Б. Белкева, Г. Гулиев, В. Болюбаш, кхыбараш. Цар дукха къахьег кагирхошта идейно-нравственни, тӀема-патриотически, интернациональни, атеистически кхетам балара даькъера комсомольски организаце лоархӀам айбеш, уж вахаре денале позици лувцаш хургбола хьелаш вӀаштӀехьдоахаш. — аьлар отчетно-хоржамий собране доклад яьча партбюро секретара Л. Клапиовас. — Цу балха даим кулгалду партийни организаце. Дешарлошца чакхъаькай тайп-тайпара теоретически конференцеш, диспуташ, лекцеш йийшай, вӀашагӀкхотараш хинад парте, тӀема, къахьегама ветеранашца. Шийхайнахьа арахийцад «За нефтяные кадры» яха пенгазет, молнеш, тайп-тайпара бюллетенаш, Совхоза гураьхьа вӀашагӀъеллар укхаза контрпропаганда ира центр. Из гӀулакх тӀадиллабдар коммунисташта Е. Башиловна, В. Зимовеца, Н. Нагоркинайна, В. Пепейковайна.

—Даьр кӀеанга дац, бакъда партийни бюрос, коммунисташа дикза дисарех а ца хьоахадеча даргдац. ХӀара бӀаьннех 98 сагӀ программах кхеташ ва, яхаш дукхьала а тетташ, шоашта карагӀ ца даьннагох бехказбоала гӀерта йиш яц коммунистий. Хьанаькха гӀалаташ ая хьоха ца дойя, цо а аргдац-кх согара яьннача ледарлонах, яха оамалаш дӀайоалаьза бе вай цхьабола новкъостий а. — аьлар ше къамаьл деш коммуниста С. Туманова. — Хьацаргьа вай отчетни доклад. Критика яц оалилга дац пуйга лалийгӀача, бакъда, хьанна эшаш я хьадда адрес доеца критика?!

Шийбалхе тӀа дукха ледарлонаш юдийтай партийни бюрос. Отчетни юкъа шин коммуниста отчетага мара ледийгӀадац. хӀаьта дита дейца дешаш а хьаддаш кӀоарген ийчлеш хиннадац. КӀезига йоакхо яь партийни организаце мугӀараш шердара в. БӀаьччача шера цхьа сагӀ мара хьанийцавац парте члений кандидатала. Дувца деаац чурча радио лоархӀам мел бокха ба. Из кхета ца дечоа тара да техникуме, хӀана аьлча коммуниста В. Анненковна тӀадилла из гӀулакх ледара лелеьд. Партийни бюрос цунгара цӀейхаштта жол дехандар.

ЛаьрххӀа дийцар доклада тӀа дешархоша правонарушенеш еш хиларах, бакъда цхьанне цӀи янихазар, фу тайпа цар нарушенеш яьй, бехке бараштa даь таӀазар малагӀа да хьоахадинзар.

— Мая бетта дика комсомола комитета секретарь воацаш дагӀа вай. — аьлар коммуниста В. Тумановас,— цудухьа доагӀача тайпара вӀаштӀехьбаьккхибац кагирхошта кхетам балара болх.

— Коллективе кийслуча конфликтни ситуацех массехк дош мара алекаар докладчикӀ, — белгалдаьккхар Н. Беллевас. — Кастмаста производственни дешанца дувзадеина къовсамаш хулаш хилча царех хьадда ала доагӀар. Цар бахьан ла отделеней кулгалхоща дагӀ а ца бувцаш, дукхагӀдола дешаш администраци ше къестаде гӀерташ хилар. Цхьан отделене динагӀбола эьехархой тьежабу, хӀаьта вокх отделене балха опыт кӀезига ярш хул. Из хьал оттад тха геофизически отделене а.

Дукха гӀелташ дувлийт техникуме курсовойи дипломни проектированн ира дакъе а, бакъда, е доклада тӀа а е къамеьла даьрана а хьадда дувцанзар цу кхоачамбоацарех, цу лакъе бехке берех, уж дӀадахара каькъаш белгалдахензар.

Цхьаькха коммунист вита йиш яц поручени йоацаш. Аханел совгӀа бола коммунисташ юстара лаьттаб цу гӀулакха. Йокха балла а партийни а стаж йола нах ба укхаза учето латта пенсионераш, бакъда, кагирхошта кхетам балара цар таронех бизза пайда оца хайнадаи партийни бюро чеенашта,

Уж а кхыдола а кхоачамбоацараш гучадоахаш дар коммунисташа Г. Гулиева, З. Селивановас, Н. Гайдинас, кхычар даь къамаьлаш. Геттара кӀезига терко яьй йоахар цар, партийни бюрос тӀаийль решенеш мишта кхоачашъю хьажара.

Р. АУШЕВ.

ЦАР ДОШ ЧӀОАГӀА ДА

«Грознефтегаз» яхача мехкдаьтта газови управлене болхлоше «КПСС XXVII съезда — эьинарча къахьегама 27 декадаі» яхача девнагӀа шерра социалистически яь а йоаржаь продукци маькала аккхаре ийс бетта план 105,9 процент кхоачашъяьй цар. Печахьалкхен пленагӀа лаьрхӀечул совгӀа эькккхай цар 48 миллион кубически метр совгӀа газ и 13 эзар тонн совгӀа бензини.

Производственни мощностех балха хинахи бизза пайда ийбарех къахьегама оасарле лакхъяре ийс бетта план 7,3 процент тӀеккхоачашъяьй управлене коллективо. ХӀаьта арахецача продукцега дӀабода мах планагӀа лаьрхӀачул 0,5 процент лохбера парте ениа эдени пхоэзэм ахазам тӀехкхоачашъяьй.

Цхьаькха цел яц управлена плани тӀанийца декхараши тӀехкхоачам ца деш. ДӀовхача кхойтталагӀча декаде итогех бригадашта юкъе эржача яхь хьалхара моттиг йиккхай Боканов Владимир керта латтача технологически бригадан Лысицкий Анатоле кулгалдеча слесарий - ремонтникий бригадин коллективаша. Цар хӀара еманагӀа нормаш 110 — 120 процент кхоачайю.

Б. ДОУМАРЗИЕВ.

Парте аргӀанарча XXVII съезда сийлеца наггьаллара доккхий декхараш тӀа а ийца, шерра социалистически яхь йоаржаьй Н. Анисимова цӀерагӀча Новогрозненски мехкдӀаьтта чакхдоахача завода установкай коллективаша. Цу укхъе даим укх шера хьалха латташ хьайоагӀарех я № 22/2 йолча установка коллектив. Цхьаькха бутт дӀабаккхитабац цо ше тӀаийца декхараш дикка тӀехкхоачаш ца деш. Цудухьа нийс бетта планал совгӀа по арахийцай эзараш сомий мехьа тӀехдика товарни продукци.

Уж толамаш доахача дика за дакъа а лоацаш, яхьe хьалха латташ я йоккхагӀбола оператор Л. Н. Елагина керте латтача смена коллектив. Цу смене ший балхах тӀехдика кхеташ, технологически режим даим нийса лелаеш хиларца дукхаьнена чӀоагӀа лоархӀаш цийлена я оператор Л. П. Галинская. Кагирхой кинагӀбола хьехамчаш лоархӀаш а ба уж.

СУРТА ТӀА: йоккхагӀбола оператор Л. Елагина, оператор Л. Галинская.

А. АЙРАПЕТОВА сурт.

Вай доалахой болча

КИЗЛЯРА — 250 ШУ

Байрахкаьца, транспаранташца, лозунгашца кийчъяккхай Кизляр шийн 250 шу дузача дезача дена. Города улицашка Ӏалаьмате дукха зиза да. Дукха революционни, тӀема, къахьегама традицеш йола город я «Знак Почета» яха ордена лелаеш йола Кизляр.

Дукха дайнад города дӀадахача 250 шера. Укхаза хинаб полководец А. В. Суворов, декабристаш А. И. Одоевский, А. А. Бестужев - Марлинский, хирург М. И. Пирогов. Кизляре бахаш дукха ха яьккхай революционера П. Н. Мещеряков, «Новкъостий, маьра гӀа бакха!» яхача хале автора Л. П. Радина. Ши еза полководец П. Н. Багратион а революционер Н. Х. Дамакин а бабь укхаза.

Шийн бокъонца дола [illegible] Сийлахьйолчу Октябрьски революци яьннача тӀехьагӀа. Дерташ гӀовлаьяна тӀаийцар кизлярцаша революци аларах бола хоам. Советий Ӏаьдал бахьан до лаш моастагӀчох летар уж. Каспийски-Каспийски фронта Реввоенсоветe гражданеки тӀема зурпалгород яха сийлен цӀи елар Кизляра. 1918 шера В. И. Ленина тӀабаха хилар кизлярхоаш. Городе долча дьалах дукха хаттараш дир В. И. Ленина. Ахчанца, молхашца, мануфактураца, литератураца новкъостал дир.

Тахан Кизляр Дагестана йоккха промышленни а культурни а центр я. ЦхьайтталагӀча пятилетка планаш кхоачашъеш ба кизлярцаш. Йоккхача толамца накъалболх уж парте XXVII съезда.

«Дагестанская правда».

+

ДОТТАГӀЛЕН ЦӀА

Дукха ха яц Орджоникидзе ДоттагӀлен цӀа хьадийлла. Цхьа ди дӀадоадц укхаза тайп-тайпара вӀашагӀкхетараш ца хулаш. Ӏилманхоша доклаш, лекцеш еш. Советски къамий вошале, интернациональни, патриотически кхетам балара, къона тӀехье марксистско - ленински дог-уйла йолаш хьалкхеара хеталь я цар керттера тематика. Стихаш, иллеш, музыкаш хаза йиш я укхаза.

ДоттагӀлен, цӀагӀа болх беш кхо секци я. Интернациональни лоестам болаш я «КИД». ТӀема - патриотически кхетам луш я «Даьхен йистошна». «Памятникаш—къамий доттагӀала символаш» яхаш я кхоалагӀа секци.

Лоаллахарча республикашка а дукха да Кавказе дахача къамий истори, культура, доттагӀал дувцаш дола памятникаш. Доккха маӀан долаш да къахьегама памятникаш. Дукхача къамий вникалаша хьалльнй Гизельдонски ГЭС, цхьоагӀоа нисо хьакхеллад Алханчуртски канал.

ДоттагӀлен цӀагӀа вӀашагӀбетталу Ӏилманхой, краеведаш, хьехархой, тӀема а къахьегама а ветеранаш, болхлой, студенташ, дешархой.

ДоттагӀлен цӀаь наӀараш даим хьайийлла я!

«Социалистическая Осетия».

+

НОВКЪОСТАЛ

Лаьтта агаро доккха зе дир мексиканска столице бахача наха. Дукха нах бисар тхов-кӀийле йоацаш. Гаьнарча американски континенте бахача наха кхача хатар хоьш ба советски нах.

Сентябра тӀеххьарча деношка Прохладненски завода № 1 йолча цехе коммунистически субботник хилар. ЦаӀ санна, беррига а болхлой къахьегама вахте эттар. ХӀаьта цу дийнахьа шоаш даьккха ахча Мехикона долча новкъостала фонде дӀачуделар цар.

Мехико бахача наха новкъостала дӀадахьийтар шоаш субботнике болх баь даьккха 1000 сом Прохладненски района ПетровгӀар цӀерагӀча колхоза къахьегамхоша я.

«Кабардино - Балкарская правда».

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Ах миллион эскар дажийтар американски империализмо Вьетнаме «бӀеха тӀом» бе. Цу агрессена дӀаделар 150 эзар совгӀча къонача американаша вахар, налогаш тӀеххарий миллиардаш долларашь. Дукха «турпалаш» чоеннаш а, чолиех хийша цӀабаьхкар.

Вьетнаме нах боабаьраш, низаш даьраш, байхараш «сий деш» дагабохара тахан американцаш ше тӀахьехаш Вашингтоно сихха «бицбаьб» дийна «турпалаш».

СУРТА ТӀА: «Алла а била а, новкъостал делаш тӀема инвалида» — яхаш да КӀайча цӀенна хьалхашка сагӀа дехаш волча цу тӀема инвалида планата тӀа дӀайоазув.

Е. ШАЛЬЦКВАЙ сурт. (ТАСС).

АПН корреспонденташа хоамаш ду

Деррига ше хиннача тайпара да?

«...Къроне Германи юкъаметтаоттаpa кӀаьд па луш болх бе йоаш кийча хилар хьахьелхад [illegible]... Цудухьа массане сий а ду шун, лоахӀа а лоархӀ ше. Шун вӀашагӀкхетар тоаме чакхдалар лов сона.

Шуга дӀанха моарша дойташ вола, шун
Гельмут КОЛЬ».

«...Мах бе эргзоашаш дола дакъа лаьцад оаш вай [illegible] юкъаметтаоттабеча, гуманни, болх бурабола, демократически общество хьеча...».
Ф.-Й. ШТРАУС.

Хьалха доах доацаш, малаш-б федеральни канцлерни Бавари премьер - министрен хестабераш?

Уж чӀоагӀа дета «чудувлаш дола» делаш сентябрь бетта малхбузен Берлине «даьхен денош» гома чу цу союза чакхйоакача мероприятех цаӀ яра гулбенна хинна «лелхабаьрий союзан» кхо эзар членаге дахьийтача хьаьаташ тӀера да. ВӀашагӀкхийтта хиннарий керттера лозунг дар — «Германе — лозунг дар — «Германена тешаме хилар — тӀом сеца, ледхадаь йийгьа 40 шу».

Шарлоттенбурга районера агара йоккхагӀа йолча малхбузенберлински спортивни залех цаӀ моцагӀа дела доладуш долча немций лаьттай тайп-тайпара бесаш долча гербашцеи байрахкашцеи хоуьль я: «Пруссе», «Силезе», «Померане», кхычар. Историаш тӀа дада исторически моцагӀе дӀадаьнна дукха географически карташ. Дукха ха йоацаш хьадаь дак уж в. доахаш марш я. Сценана хьалхашкарча площадка тӀа шоай ког лаьттах ца кхеташ дай даьйи дай моанойя йалара хьахараш деш ба кагирхой фольклорни ансамблера хасий наха мехкарий, цу халхарашие шоай дай даьштен дай моаношен «хьалхара хоеб» хаиаш дага а ухйташ. Бокхкийча вахи юкъе, хӀаьта уж дукхагӀа ба укхаза, хьувзаш ба пхьошаш тӀа ладаь «Дойчланд, Дойчланд юбер аллес» аьна йоаоаш а долаш йола эмблемаш а йоахкаш йола беьцари куртхаш а юкхаш бола кхувш боагӀа кагий нах. Го бакккха гонахьа латташ телекамерий фотоаппаратийн объективаш а йолаш бола сборище вӀашагӀъелларащ баьрче а баьина хьалхарча радашна багӀа. Царна юкъе ва «лелхабаьрий союзан» лидер, ХДС яхача партегара херна ФРГ бундестага депутат Г. Чай, ФРГ германски чурча гӀулакхашта йолча министерства статс-секретарь О. Хенниг, Малхбузен Берлина доал деш, вола бургомистр З. Дипген, Малхбузен Берлина «лелхабаьрий союзан» председатель Г. Девиц, дукха кхыбараш.

Уж берригa нах сеца гулбенна бола укхаза фашизм хӀаланьэ 40 шу дузаш? Бера даьнна малхбузехьара лаьтташ дуцаш белха, «германски доаш» къестанда да ядаш даьса хабараш дувца, аттагӀа кхетадергдолча бесса волча, 1937 шера хинна доазош а долаш «рейх» юкъаметтаоттаьрга доддаха.

ТӀатохарга вай: сборище яле хьалха малхбузенберлински шпрингеровски пресса бюргеранта даь хьехараш духхьала ду тайпара дар. «Берлинер моргенпост» яхача а кхыча а газеташа хӀара дейна кепаеттар европейски реальностана цӀаьхха а хьажара гӀахьехаш хинна «союза» членашнара яйя интервьюш, статьяш, къамаьлаш. Царех цхьакте тӀа малхбузенберлински «лелхабаьрий» лидера Девица оалаи ир: «...1945 шерал тӀахьагӀа а ениа яц рейх. Дуне халтуьшта юкъерча бокъонашка хьежна ие йолаш а 1937 шера шийн хинна дозув а долаш...».

Цул совгӀа, «Малхбузен Берлина Ӏаьдалаша аргӀанара пропагандистски шоу чакхъяккхара города сената здани а еииаьр гарда. Цига торжественни хьаме елир ФРГ бундестагерча ХДС/ХСС франце лидера А. Дреггера «Малхбузехьарча немций лаьттана хьалхашка заслугаш хилараггӀа» яха памятни спам. Зиах дӀаэцаш къамаьл деш «лелхабаьрий» бӀарехкий доакхаш хьамаьл дир малхбузенгермански политика. ЧӀоагӀа новкъа а долаш дийцар по, цу хана хинна «йоккха, сий дола Германи» хӀанз йоацаш я, во дацар, нагахьа санна цун доазув Польша границагара Францечунга кхоачаде йиш хилча, яхаш.

Партега гӀолларча шийн холлега дийцача тайпара дар ФРГ германски чурча гӀулакхашта йолча министерства вакала О. Хеннига дийцар а. Цо тӀатехар цхьа хӀама — Малхбузехьа, хӀаьта къоастадаь аьлча, Франце, кагирхой тӀа-тӀа чӀоагӀа тешаш (?) боагӀала, Германи вӀашагӀтохар Европана чӀоагӀа эшаш хиларах, хӀаьта нагахьа санна из проблема (вӀашагӀтохар — Ред.) къоастяра мелла дукха хо эшаргхуле а. «лелхабаьраша» цӀаккха а раьза хилиа къоабалдергдацар Германи екъар.

Иштта шийн массаарча схемах чакхъяргьар на сборище къамаьлаш — чӀоагӀа детташ тӀоараш, юкъ-юкъе фольклор а йолаш, лагахьа санна трибуна тӀа вахнача Малхбузен Берлина шинаьлий палатерча социал-демократически фракце председателя Вальтер Момпера 1937 шера хинна доазув тӀома цӀералла даьгад, хӀаьта тӀом дӀабаьнначул тӀахьагӀа ртта гӀулакх малхбоалехьарча договорац чӀоагӀдаь а да ала денал хиннадецаре. ТӀаккха шоаш малаш ба хьахайтар [illegible] «садийча» нах. Сов агӀадбаха снбатех а хушабенна. ЦӀогӀарч деттар цар: «цӀе маӀали», «моастагӀа», «Москав доттагӀа», «дӀаера [illegible] на!» Шийн къамаьл соцаде дийзар цун.

Сцена тӀа хьатӀаваьлар Малхбузен Берлина доал деш вола бургомистр Э. Дипген. «Германски доаш къестаиов дац» яла теанс масса сагӀора йийца а йийца, христиански демократа аьлар, долаш да Малхбоален Пруссе а, Силези а, Бавари а, Баден — Вюртемберг а цхьатарра чуйоагӀаш дола Германе цхьа истори. Реваншисташа дӀадехераш хьадлаьцача доал деш волча бургомистра, цу гӀулакхада хьетойтар, реваншистски уйлаш хьехьаьр 40 шу хьалха фашистски Германе цхьаькха дувца хӀама а доацаш капитуляци ярах йолча актапа кулгаш яздаьча городе бахача маьяе овлангарча хьалхашта чӀоагӀа новкъа хилар [illegible] терхалдеш а да хилар.

Малхбузен Берлинерча сборище ФРГ бундестага членаш баьхка хиларо цӀаьхка а тешал дора, реваншисташ шоай гӀулакхаш ФРГ гома чу леладаь Ӏа дагацахиларен уж Малхбузен Берлин а юкъеоза лаьрхӀа хилереи. Федеральни организацера йола заседанеш цу городе еш хилар цхьанна тайпара йола заседанеш цу городе еш хилар цхьанна тайпара а тарлуш дац из город цхьанна бесса а ФРГ чуйоагӀаш цахилар къаьгга дӀаяздаьча Малхбузен Берлинах йолча йиь оагӀош соглашенеца.

Кхы цхьаькха нарадене а. ФРГ кхача мехкашкарча гӀулакхий министра Геншера дукхазза яьхад, тӀом сецачул тӀехьагӀа Европе этта хьалаш ларде дувцаш я Бони, из уттаацп а яц уттае дага а яц цхьаькха территориальни претензеш. ХӀаьта ФРГ федеральни канцлера «лелхабаьрашка» моаршал кхухьийтаац хилар мишта тардала йиш я, ФРГ реваншизм вӀалла йолаш а яц яхаш цо дувцаршца.

Игорь ИЛЮШИН,
АПН соб. корреспондент.
Малхбузен Берлин.

«ОАХА ДАРБА ДУ МАХ БАЛА ЙИШ ЯРАШТА»

ТӀеххьарча хана цхьа ди додац Кентукки штатерча Луисвилле болх беш йола «Хумана Эдабон» яха цӀи хеза хирургически клиника американски телевизорий экрана тӀа ца йоалаш. Цар тӀа го йиш я операционни, йоккхий, комфортабельни палаташ, холлаш, коридораш, унахошта тӀехьабаьхкача цар гаргарча наха лаьрхӀа йола гостинеш, массови информаце средстваццa даим бувзам лоаттабара йола пресс-центр... Зрительа, дукхьала уатт операцеш еш вола кардиохирург Де Вриз, механически дега изобретатель вола доктор Ярвик... Уж ба дунен тӀарча шоллагӀча искусственни дега реципиента Уильяма Шрера маьнгена юкхе. Хьахозаш да ниагӀа дӀахазийтара дукххаза чӀоагӀагӀа хургдалаш нийсдаьча дего ду ритмичии тата...

«Амма из деррига дешдац, — яду малхбузенгермански кӀирагӀа цхьа арадуелача «Форвертс», — просветительни гӀулакхаштеи кхьметтел американски медицина Ӏилмая - технически толамаш хестадарам. ЦӀогӀане, дуккха мах бодаш йола реклама ира бахьан комерчески, рыночни хьашташ дала могта дукхагӀа хьал дола, дега операци яйта езаш а 150 эзар доллара бовраме мах бала кийча бола а клиенташ чуозар да».

Цу тайпара бола нах вораболагӀа Америке. Иштта латт цул тӀехьагӀа ергйола процедураш йоацаш хирургически трансплантацех 130 эзар сом гӀоргдола жапаранта лазараш дарий гӀулакх а. Цу тайпара, юкъар гаргачa хана шера 7,5 миллиард боарамера фантастически пайда тела безаш йола медицински гӀулакхий оадо рынок я.

Цхьабакъда уж пайдаш США мугӀарерча медицински учреждениешка кхоачаргдац. «Хумана Эдабон» а чуйолаш йолча медико-индустриальни комплекса бе гӀоргда. Ца я «Симбион медикел инкорпорейтед» яхача транснациональни корпорацена чуйоагӀача эггара йоккхагӀа йолча йиь медицински предприятех цаӀ. Дунеи тӀарча бяь мехкара 91 частни клиника, эзараш дола маьнгеш, фармацевтически фабрикаш, медицински аппаратура заводаш, конструкторски бюро, страховане компанеш — из деррига «Симбион инкорпорейтед». ДӀайоаеелар из «къоаношта дола цӀенош» шийн бе доккхаргара. Амма больницашкеи клиникашкеи кхайдача, монополе пайдаш ялхазза соедаьлар! Ши шу хьалха чуйоалаелар из полимедически сфере, хӀаьта хӀанз цунна чуйоагӀа бӀаьгаргга поликлиника. «Симбион медикел инкорпорейтед» бокхагӀа йолча акционераштa юкъе да цӀе яха банкирски цӀенош, промышленникаш, технократаш, Пентагона инаралаш...

Хирурге хӀанзарча хавере эггара дукхагӀа пайда луш йола офера шоай бе а елла, цу монополеца хӀалаьмо наьха шо-шоай доладаьа йола кагий клиникашш университетски больницаш. Цу тайпара боах цар эффективни медицински гӀонах эзараш бола мугӀарерa американцаш. Геттара кӀезигачи, кхы дӀахо де йиш йоацаш лехдаьча пенсех бахаш бола къанах ца бийцача а. «Тха пайда бала йиш яц тха Ӏалаьмате йоккхий производственни издержкаши налогаши меттаувттайра бола мах тедара йола средствани йоацараша, — йоахар дукха ха йоацаш, шеи чӀоагӀа из хӀама хала долаш ва, аьна хетийта а гӀертаи, «Симбион инкорпорейтед» зуйча совгӀа ӀӀемаш цхьанне.

Самуил РУХОВИЧ.
(АПН).

Кхоана-кхачан промышленноста болхлой Ди

Шоей профессионально цIейга — кхачан промышленноста болхлой денга динача хьокхалкаш накъаенай Грозненски кондитерски фабрика розничи цеха коллектив. ХIанз нислагIа шу да цига С. Вартаняна комсомольско - кагирхой коллектива кулгалду. Нагахьа шу дIадахадац цо шиш дехкараш дизза кхоачиш ца деш.

Цехо арахецо тайп-тайпара мерзадаараш бахача наха чIоагIа хоатташ дIавецаш да. Къаьстта езаенай сливочни ирис.

Коллектива балха лерттIа лостам теларал совгIа. С. Вартанян дика хьехамча лоархIаш а я. Дукха хан ий дIалу цо цехе керда баьхкача кагирхошта цоаш херна професси йовзийташ.

Царех цаI я Р. Адхалиева. ХIанзчул ялх шу хьалха балха ера из цехе. Хьалхара дийнахьа дезе хун йоакхо е яьлар С. Вартанян. Зехьа дайнадац хьехамчас хьийга къа. ХIана ахи шу совгIа я Адхалиева цехи меттел ерригача фабрике а дикагIа йола специалист лоархIа.

СУРТА ТIА: (аьрдехьаре аьттехьа) С. Вартанян Р. Адхалиевай кийчача продукцега хьожаш ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЦIейна — совгIаташ

Кхоана берригача махко белгалдоаккх кхачан промышленноста болхлой ди.

Вай республика кхачан промышленноста министерства предприятешка къахьегаш ба эзараш бола болхлой, гIулакххой, инженерно-техническа балхахой. Шоай декхар дерхI цар, къахьегама коллективех долча кердача законо шоашта еннача бокъонга хьежжа, предприятешта доал деча, дисциплина чIоагIъеча, баха нах хаьлкъа эшача товарашца IалашIбарца дувзадена дола дерригa дешаш къестадеча кхы а инициативаегIа, принципиальнегIа, хьинарегIа дакъа лацар.

Шерра социалистически лехьа йоаржаяь, толаме кхоачашъю даьккъа предприятешца укх шера планови задани. Ийс бутт чакхбаьнаб, кхаь квартале баьча балха итогаш яьй. ДIадахача шера цу хаьаца ийслдича 15 процент дукхагIа хиийей арахецна кхачан продукци. Планал совгIа арахийца халкъа эша товараш 1950 эзар сома мах ба. Къахьегама овсарие планел совгIа лакхъейнай 1,5 процент.

Министерствена чуйоагIача предприятешка шер-шера арахец иттнега кхоачаш кердача тайпаех йола маьлха-булочни, кондитерски изделеш, консерви продукци. Министерства коллегеи кхачан промышленноста балхахой профсоюза обкомон могадаьд къахьегама овсарие планах лаьрхIачул 1 процент лакхъе, продукцега дIадорар кхы а 0,5 процент лохде аьнна парте бае тIахьехам оттгара хьалхарчарца хьаллаьцача даьккъа хьалха латтача предприятеша дIадоладаь патриотически гIулакх. Из дика гIулакх хьалъаьцад ерригача коллективаша. ХIаьта цо йицI хилийтар 1985 шера лакхагIа дола социалистически декхараш тIаэца а.

Карарча шера ийс бетта социалистически декхараш кхоачашдара итогех карарча тела цIе байрах а душ хьалхара моттиг макаронаш еча фабрикашех Урус-Мартана райпищекомбинатах, шоллагIа моттиг № 3 йолча Грозненски маьлх еча заводa, кхоалагIа моттиг Гудермесски маьлх еча завода хьожалрах йола решени тIаийцар министерства коллегех кхачан промышленноста балхахой профсоюза обкома президиумо.

Карарча бIарччача шера предприятей балда хьокхамаш лакха хилар таро хилийтай министерства къаьстта къаьстача предприятеш а министерства а РСФСР кхачан промышленноста Министерства коллективашта юкъе лоархIача социалистически лаьржача юкъелха.

Цу яхье 2-ча квартала итогех шоллагIа йола классни моттиг хьожайир Урус-Мартана райпищекомбината, кхоалагIа классни моттиг № 3 йолча маьлх еча заводa, Гудермесски горпищекомбината.

Тха предприятешка бIох беш ба итташ, бIаьш боле IалаьматIе дика нах, шоаш каралаьцача гIулакхa бизза бола говзалташ. Шоай профессеш эзар. тIалатта декхар дика кхетадар, къа творчески хьегар да Грозненски хлебокомбината тестоведех бригадирех Т. М. Дзыгилайн Н. Г. Севостьяновайн, пекара Джабраиловa Аслй, Малгобекски маьлх еча завода тестоведа Т. С. Мальсаговай, № 4 йолча маьлх еча завода Р. Х. Ташамировай, № 3 йолча маьлх еча завода хьоара засыпщика Эзварисов Габиса, Урус-Мартана райпищекомбината бригадира Эльмурзаева Сацитайна белгалбоахаш тийна совгIаташ. ЧIоагIа могаве йиш йолаш, ва царех хIаранa.

Сий долаш а наха чIоагIа эшаш а я Къахьегама ЦIеча Байракха шин ордена кавалер йолча Н. Н. Овчинниковай профессии. Из я № 2 йолча Грозненски маьлх еча комбината мастер — пекарь. Iалаьмате лакха я Нина Ивановнай профессиональни навыкаш, из хьехамча я, кхетам лу цо къонача производственникашта. Бехктохкаме гIулакх да хьехамча яхар. Дукхача шерашка цо Iоаль профессиональни а вахара а опыт дIаенна мича Ia из къонача болхлочоа, цо Iомабу къонабараш маьла деташ хьеста, къахьегам беташ хила, шоай профессех дошлаш де.

Шерра ассортимент йолча а дикача а товарашца нах ма могга дикагIа IалашIбарa декхар кхоачащдеш да тхо хIанз укх сахьате. Дукхача предприятешка, масала, № 5 йолча Грозненски маьлх еча заводе, Гудермесски горпищекомбинате предприятей ихалаш сов а доахаш профилаш а хувцаш реконструкци еш латт. Карарча шерре а йоалленнай предприятеш булочни изделеш, ерсий кIах ю хIамаш, маьлх, сокий-комларий консервай продукци дукхагIа арахеца. Цу тIа а маьлха-булочни изделеш арахецаш шерра пайда ийбу продукцех йоакхе сага догIах латаш йола хIамаш совйоахача белах еттача духь-духьача хIамаех. Уж я: шар, модифицированни крахмал, соях даьккха дизодированни хьоар. Чакхйоаккхаш йолча юрта боахам бийдала доккхача даьккъах пайда ийбу кхачан комбинаташка компоташ, варени, джемаш, натуральни хиш маларш хьадера.

ТIа-тIа дукхагIа пайда ийбу вай республикерча арий тIаьовлача бийдала тайпаех: эстеех, хьамискех, бIарех, хьуна кхорех, хьандарех. Царех хьаьш йола продукци чIоагIа хоатташ я бахача наха.

Цхьабакъда, тха даькъе дерригa гIулакхаш дика а латт, цхьаькха проблема а яц ала дагадолаш, дац тхо. Из новкъадале а, къаьстта къаьстача предприятей балха юкъе кхоачамбоацараш долаш да. Производственни низалех бизза пайда ийбац, планаш нийсъа кхоачашъю.

Дилла кхоеш эффективнеи пайда ийбац бийдалахи материалехи. Нийслуш да оаха тIагIертта къовсам лоаттабеш дола кхьдола лертIа доаца гIулакхаш а.

Даькъа къахьегамхоша дика кхетабу шоашта тIалатта бехктохкам, гуш а доваш а ба уж шоашта а, ерригача производствашa а хьалхашка латта декхараш.

Б. ШАИХАЕВ,
Нохч-ГIалгIай АССР кхачан промышленноста министра заместитель.

КЪОНГАШ НАКЪАБОАХ

Эскаре гIулакх де болха хьалхара кагирхой тIаийцаб республикански сборни пункто. Уж накъабоахара хетаь торжественни митинг хилар укхаза.

Цига къамаьл даьча Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета председатела заместитела Т. У. Махмудхаджиевас вай республикера бахача дукхача салташа санна, шоай бIухой а интернациональни а декхар дизза кхоачашдара, дешая гойташ хилара тIахьийхар кагий нах.

Теркам тIабахийта хадувгI хургболча салташа тIема ветерана А. И. Магомадова деча къамаьлига. Эскаре гIулакх даь а вийна цIавенав цун кхо воI. ХIаьта тахан Авалу Индербиевича накъабоахк зIамагIвола Бек-Хан а шиш решиш воI Разамбек а.

— Хоза а хеташ венав со шо накъадаха, — аьлар ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара Л. Касаева. — Шоах дукхагIбараш комсомольцаш ба. Шо санна бола кагий нах ба Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа къиза моастагIа вохавеча къонахчал гойтараш. Царна тара хила, уж санна Даьхенна боарам боаццаш мутIахьа хила деза шо.

Эскаре гIулакх де болхарий цIерагIа къамаьл дир «Автуринский» совхоза шофера Байзулаев Руслана.

— Советски наьха машаре къахьегам фе лораберг ба, дакхха гIалат доацаш Даьхено тIаделла декхар кхоачашдергда оаха, — аьлар цо. — Тхо бахьан цIийдаза дезаргдац шун.

М. МУСИЕВ.

Спорт

КХОАЛАГIА МОТТИГ

Грозне эскаре гIулакх де бала ха хьатIахкхоечаш латтача кагирхой спартакиада хилар. Цига даькъа лоацаш бар Къулбаседа-Кавказа автономни республикай столицашкара кикалаш.

ГТО яхьаш дIайолаллале хьалха тIема ветеранашца вIашагIкхийтар кагий нах. Уж хилар № 15 йолча школа-интерната, № 21 йолча юкъерча школа музейшка. Цул тIехьагIа Грозненски гарнизоне хилар уж.

ТIаккха дIайолаелар ГТО

Йоккха говзал, салтечуйна хьалхайна латта декхараш хар, шиз гойтар Орджоникидзерча барт-тайнача коллектив. Царна дукха тIехьабинсонзар нальчикаш. Вай командa кхоалагIча моттиге я.

Цу тайпара спартакиадаш хIара шера хургья вай республике.

Т. ДОБРОВ.

КЪОНАЧАР ТОЛАМАШ

Чернигове Центральни Совета «Спартака» ДСО шиш доIамах долча кIалтохарах йола яхьаш чакхъяьлар. Цу яхьашка дакъа лоацаш 200 совгIа спортсмен вар. Нохч-ГIалгIай республикера кхойтта саг вар. Царех итт ГорОНО олимпийски резерва берий — кхуьш боагIарий № 10 йолча спортивни школера бар. Цул совгIа вай командаца бар ЧИГПИ дешаш бола А. Бадалов, С. Ахмедов, Урус-Мартанерча ДЮСШ тренер А. Калоев.

Геттара дика дIайихьар уж яхьаш А. Бадалове. Шиш вIашагIкхетараш халал хьалха чакхдаьхар цо. Цхьабакъда, кулг лоацар бахьан долаш финале дакъа лаца аьттув баланзар. Из шоллагIча моттиге ва.

Шоай дозал долча спортсменашта юкъе кхоалагIа хилар С. Ахмадови А. Калоеви.

Къаьстта гIадвуташ да кагирхоша даьха толамаш. ВоккхагIчарва юкъе яхьашка дуккъашка мара дакъа лаьцадац цар. Берсанов Алте, Ясуев Аюп-Хьусена. Молочаев Лаьчас СССР спорта мастера нормативаш кхоачаш йир.

Э. САНДОВ.

ФЕ ХИЛА

Корта бохабу малар а менна транспорт лехкачар дер эулам да.

Цунца цхьаьа наькъашка авареш ечарна юкъе корта бохабу малар а менна хиначо шиш бехк сов а боакх.

Укх шера дIалхача хана республике гIолла корта бохабу малар а менна машинаш лехкаш хиина 3342 водитель соцавие ГАИ белх лоше. Укх шера 15 мае арадаьнача РСФСР Лаьккехьарча Совета Президиума Указо баьчe соцама тIа йоах: «Корта бохабу малар а менна транспорт лехкара духьала къовсам лоаттабеи, из кхоачаш а ца деш малар а менна транспорт лехкачоа, шера яз лехка бокъо хургйоацаш дIаяккха е 10 тума гIод тоха аьнна».

Царех цхьабакаш ерашa ба:
Костоев З. — Малгобекски ПМК водитель.
Хадаипуретов Р. — «Родина» совхоза водитель.
Хаштыров А. — Назрановски культура ЦIеe директора заместитель.
Тамаев П. — культура министерства склада заведующи.
Ярышев А. — «Автоспецоборудоване» завода водитель.
Арутюнов С. — Госцирка кассир.
Губачев В. — телеателье цеха начальник.
Малюга В. — СКГБ промысловой геофизика ведущи
Тубаев В. — Грозненски Миллионщикова цIерагIча мехкдаьтта института Iилман болхло.
Темиев М. — цIагIа болх бара цеха мастер, кишта кх. дI.

Царгара транспорт лехкара бокъо тайп-тайпара ха теха дIаяьхай. Укх шера корта бохабу малар а менна болча водителаша вай республике яьй 42 авари, 5 саг ве а вуш, тайп-тайпара човаш яьй 53 сага. Белхара ваьначул тIехьагIа Сунженски «Сельхозтехника» отделене чуйоагIаш йола грузовой машина корта бохабу малар а менна волча Ю. Ю. Хашиева машин накъа йисте ягIача гаьна тIатехай. Цига воа а ваь из больнице вигав. Менна бола гIашлой бахьане хулаш йола авареш соахкарчунца нийсъенча шоаза совцьюйай. Из да заводашкаа, фабрикашкаа, кхыча предприятешка организацешки профилактика еш йола болх лохбалар. Шелковской районе Каргалинская яхача станице «Красный пахарь» колхоза тракторист менна хилар бахьан долаш наьъал тIех воалаш машина кIала вахав. Цунна тайп-тайпара човаш хиннай.

ДIадахача кIирагIа (10 — 17 октябре) Нохч-ГIалгIайчен наькъашка 17 автоавари яьй, 2 саг вийна, 20 сага тайп-тайпара човаш яьй.

НГIАССР МВД ГАИ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

19 ОКТЯБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «ЦIера наьнкъаш» яхе кинороман (дIахододар) «Са республика» яха художественни телефильм. 1-гIа дакъа.
9.50 — «Хьова дагедоагIа, новкъост...».
10.50 — «Кхерам бола бо-дам».
11.20 — «ДоттагIий юкъера раш».
12.05 Музейшкех выставочни залашкех гIолла.
12.50 — ВаьцовгIай дуне.
13.35 — «СелаIад» яхача халкъа кхоллаях йола Дунен халкъашта юкъера VI-гIа телепрограммай фестиваль. «Кулг-говзала королева» (Финлянди).
14.00 — «Дезали школех». Тележурнал.
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «ВIаргашта гушдар — теша хаьладар».
15.45 Фильм — бераш та. «Гонделупа мехка марка». Художественни фильм.
16.30 — «Кердадараш».
16.55 — «Ер шоана могарг-да».
17.40 — Мультфильмаш.
18.40 — Футболах йола СССР чемпионат. «Спартак» — «Динамо» (Киев).
19.45 — «Кердадараш».
19.55 — «Сигалара чIагаргаш». Художественни телефильм. 1-гIа сери.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Сигалара чIагаргаш». Художественни телефильм. 2-гIа сери.
22.40 — «Каспе тIара заповедник» яхача документальни телефильма премьера.
22.50 — «Кердадараш».
22.55 — Шахматех йола дунен чемпионат. Информационни выпуск.

II ПРОГРАММА

8.00 — IуIранара гимнастика.
8.15 — «Мотаж хила безам бале».
8.30 — Кхачан промышленноста болхлой денга. Документальни фильмаш «Хьен маьлх мерагIа я», «XX-ча бIаьшера новмалдер».
9.05 — IуIранара гимнастика.
9.35 Грузински телевидени студе программа.
11.05 — Лаьтти, сигалаш, форда тIен.
11.35 — Забайкальски военни округа Ленина ордена дешани халхарен иллен ансамбла концерт.
12.00 — «Хьаьдаб — мишица». Художественни фильм.
13.30 — «Нохч-ГIалгIайчен кIира».
13.40 — «Патриот» (нохчий меттала).
14.10 — «ЧIоагIа овлаш». Телефильм.
14.30 — Кхоана — кхачан промышленноста болхлой Ди.
14.40 — Дикала керттера терно (нохчий меттала).
15.00 — Кхачан промышленноста болхлошта хетадаь концерт.
15.35 — Спортивни программа. Автокроссах йола Европе чемпионат. ЧССР-ера передача. Хицарча моторни спортах йола СССР чемпионат. г. Грознера передача.
16.40 — «Дегагара дегага». Илли оал Висер Кирова. Фильм-концерт.
17.10 — «Путешественникий клуб».
18.10 — Вераша дола доацаметражойла художественни фильмаш. «ДоттагI ва са». «Загадкино яхача юрта».
18.55 — «Могашо».
19.40 — «Бийса дальъъал хийла шуь, бераш!».
19.55 — Футболах йола СССР чемпионат. «Жальгирис» — «Динамо» (Минск). 2-гIа тайм.
21.00 — «Ха».
21.35 — Союзий ЦIагIа Колонни заллe Центральни телевидени Ерригсоюзни радион Iовзача симфонически оркестра шоттдеш сайре.

20 ОКТЯБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — Илли оал В. Парломенко (Минск).
9.00 — «Са республика портрет» яхача документальни фильма премьера. Калмыцки АССР-ах.
9.20 — «Спортлото». 42-гIа тираж.
9.30 — «Гургал».
10.00 — «Советски Союза гIулакх ду вай!».
11.00 — «Могашо».
11.45 — «IуIранара почта».
12.15 — «Ералаш» яха кинохурнал.
12.30 — «Юртара сахьат».
13.30 — «Музыкальни киоск».
14.00 — Тахан — кхачан промышленноста болхлой Ди. Даькъа лоацаш ва СССР кхачан промышленноста министр В. П. Ленин.
14.25 — К. Гольдони. «Шин ахьан Iу». Фильм-спектакль.
16.10 — «Кердадараш».
16.15 — «Путешественникий клуб».
17.15 — «Халкъе кхоллам». Телеобзорени.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — Мультфильм: «Саькердане карусель», «НIаний цIи тхона тIадена», «Бошмани дистобIараделхарги», «Кхоесаналаш».
19.25 — «Кердадараш».
19.30 — Шахматех йола дунен чемпионат (дIахо довзар).
19.35 — «Пене хьехарцо». Художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Футбольни обозрени».
22.05 — «Динамик палора...».
22.55 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка» («ДIоттагIа»).
8.15 — «ХIара сурта тIа малх».
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий метта хьехар».
9.20 — Новосибирски пачхьалкхен академически операн балетан театра балета артистий концерт.
10.00 — «Дикдена мукъамаш кхадиййлургда» яхача документальни телефильма премьера.
10.20 — Ков Ядро концерт (фортепьяно).
11.00 — «Дийнача хIимай дуне тIа».
12.05 — Парашютни спортах йола СССР чемпионат. г. Грознера передача.
12.30 — Фаьлг болча хьовзалгIа. «Седкъашкара кIаьнк». Художественни телефильм.
14.00 — «Рязански дальтта» яхача документальни телефильма премьера.
14.15 — Тха корреспондентше дуна.
14.45 — «Кинопанорама».
16.15 — «СелаIад» яхача халкъа кхоллаях йола Дунен халкъашта юкъера телепрограммай VI-гIа фестиваль «Кулг-говзала королева» (Финлянди).
16.40 — «КIай шамаш». 3 серий йола художественни телефильм. 2-гIа сери.
17.55 — ГIорбаьнна советски композитораш — Ленински преме лауреаташ. Т. Хренников.
18.55 — «Дунен кагирхойх».
19.30 — «Геттара лоарIIама рейс». «Михаил Сомов» яхача Iилман - экспедиционни кемага «Владивосток» ледоколо яьлаьрххIа йола антарктически экспедици.
20.00 — «Бийса дальъъал хийла шуь, бераш!».
20.35 — Регбех йола Европе чемпионат. Румыни сборни — СССР сборни. 2-гIа тайм. Румыни передача.
21.00 — «Ха».
21.35 — Вирана тIа — кинокомеди. «ШоккъаIа Iомадер». Художественни фильм.

21 ОКТЯБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Футбольни обозрени».
9.05 — «Вартах йола командировка» яхача документальни телефильма премьера.
9.25 — МВД духови оркестрий концерт.
10.00 — Фильм — бераш та. «Гонделупа мехка марка».
11.10 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — XI-ча Ерригсоюзни телефильмай фестивала фильмаш - призераш. «Глубоккий яхчара из сатийна вахар». «Фильгаш».
15.50 — Ветховен — Оркестрцарча фортепьяноца лиерхIа концерт.
16.30 — «Кердадараш».
16.35 — «Вераша — оамхарех».
17.05 — «Мамай школа».
17.35 — «Объектив».
18.10 — ДIалонх «СелаIад» яхача ансамбла, Калинера передача.
19.35 — «Хьогала кинага». Алпоголизмах доалача зенах дола Iилма - довзийтара фильм.
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Егоров — из Егоров». Телеочерк.
19.30 — «ЦIера наьнкъаш» яха кинороман. «Са республика» яха художественни телефильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — Миниатюрай телевизионни театр. «Гипнозера сеанс» яхача телеспектакла премьера.
22.40 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — IуIранара гимнастика.
8.15 — «Сагагара дIадолалу». Документальни телефильм.
8.35, 9.35 — Природоведени. 3-гIа класс.
8.55 — «Ростовски финифть» Iилма-довзийтара фильм.
9.05 — «Эрсий метта хьехар».
— «Крымски этюд». Iилма-довзийтара фильм.
10.05 — СПТУ дешеркошта. Обществоведени. «Капитализм бокъонца йола юкъ». «Капитализм» яхача темах.
10.35, 11.45 — Ботаника. 6-гIа класс.
10.55 — «Лилади Лилади сакна». Iилма - довзийтара фильм.
11.15 — «Iилмен вахарн».
12.10 — Истори. 5-гIа класс. Шираа Мисарен культура.
12.40 — Хьехархочоа — мутольна урок. 8-гIа класс I-гIа передача.
13.40 — Хьа ленински библиотека. В. И. Ленин. «Карл Маркс».
14.10 — «Ха а ха. хьале а Iомале. «Школьникашта дола Iилма - довзийтара фильм.
14.40 — «Боаг. дIабоаш цIе седкъа». Э. Казакевича кхоллам.
15.25 — «Кердадараш».
16.00 — «Льготаши йоаккхоашкаш».
16.15 — «Денларча альбома тIарa». Документальни фильм.
16.25 — «Нохч-ГIалгIайчен дэ».
18.43 — «Адмирал Макаров». Документальни фильм.
19.05 — «ДоттагIа» яха ни...
19.25 — «Гургал». Вераште дола фильм.
19.30 — «Бийса дальъъал хийла шуь, бераш!».
20.00 — XXVII-ча съезда вовъадолхаш. «Цхьан дешне». Элистински телевидене студи программа.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Хьаьнжиш ваддиреш? ра драма». Художественни фильм.
22.55 — «Кердадараш».

РАДИО

19 ОКТЯБРЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
6.53 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий меттала).
8.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» яхача республикански газетий обзор.
8.23 — «Сердало» яхача республикански газета обзор.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.33 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.35 — «Юртара вахар» (нохчий меттала).
10.15 — «Керда обрядаш вахаре» (нохчий меттала).
10.33 — Реклама (эрсий меттала).
11.00 — «Къонах» (эрсий меттала).
11.30 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» (эрсий меттала).
12.40 — «Атамот» яха радиожурнал (нохчий меттала).
13.00 — Берий хьакъехьа бокхий бараша. «Обществена хьашт дола къахьегам». Беседа (гIалгIай меттала).
15.15 — «Илли уллуе дик». Юрта боахама болхлошта йола ашарий программа (эрсий меттала).
16.00 — «Ашарий почта» (гIалгIай меттала).

УКВ

17.00 — «Краса махара» яхача Терентьева оперетта монтаж.
18.07 — Дикваш. Соната.
18.25 — Нохч-ГIалгIай композиторий творчествацара халкъа ашараш.

20 ОКТЯБРЬ

7.15 — «Грозненский рабочий» яхача республикански газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» яхача республикански газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттала).
7.35 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий меттала).
8.25 — «Шоана дукха еза ашараш» (эрсий меттала).
11.30 — Кхачан промышленноста болхлошта дола концерт (эрсий меттала).
15.15 — «Политически дешаро ду гIулакх лаккхар» (нохчий меттала).
16.00 — «Школьни глобус» (эрсий меттала).
16.30 — «Къона тIехье» (нохчий меттала).
18.00 — Калеца доттагIаш дараште дола концерт (нохчий меттала).

УКВ

16.00 — «Хьамсара са мохк ба хьо, са Россия». Литературно-ашарий композици.
18.42 — «Ловман дахча» яха Хь. Галаева повестецара дакъа.
18.56 — Кхачан промышленноста болхлой Дента хетадаь концерт.

Хаттамаш

Тахан республике гIоллея Грозне кхоалламаш а йолаш, цхьацца наькъа лаьгIо догIа а делхаш, малхбузехьара секунда 3 — 8 метр сиха мух а болаш. Дегара температура республике гIолла 4 — 9, Грозне 6 — 8 градус йIовхал а йолаш ха хила мег.

Кхоанен ломмен хувцалуш морхаш а йолаш. Йоачан а йоацаш, бе-беча оагIонашкехьара секунда 3 — 7 метр сиха мух а болаш. Дегара температура буйсашиа — 4 +1, деношка 1 — 6 градус йIовхал а йолаш ха латта тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

НГIАССР журналистий Союза правлене, «Грозненский рабочий», «Ленинан некъ», «Сердало» яхача газетий редакцей коллективаша чIоагIа хало а хеташ кхайкх бу «Ленинан некъ» яхача газета редакторга Ю. А. Айдаевга цун йиша

АЙДАЕВА Аьсет

кхалхарца дукъадена.

Судо залера

КЪОАЛАШТА НИКЪ БЕХКА

Дукха ха йоацаш Назрановски районни халкъа суде дийцар «Назраньрайгаз» ЭПУ шофера М. А. Гагиева дош. М. Гагиев хьалхагIа цхьа суд текхa вар. Анна юха а вулаенча наькъа тIа вийкар. ГАЗ-24 «Волга» яхача машина лаьрхIа цо 1984 шера 28-ча августе предприяте чотагIа «Грозавтотехобслуживание» производственни объединенена чуйоагIача № 5 йолча автолавкера хьайццар 683 сома, маьха автозапчастеш. Цхьабакъда, царех цхьа сайхал ЭПУ «Назраньрайгаз» складе хьа-м кхачанзар. Цхьаьраш Гагиева шийна чуйийхьар, вокхаш дIа-хьа йиийсар...

Мичахьара хьайбхелар дуллама юкъиг?

«Назраньрайгазе» эксплуатационно - производственни управлене Гагиев балха эттар 1984 шера май бетта. Цу шера июль бетта цунна дIаелар заводера хьаена «Ераз» яха машина. Машина хьаийца цаIи ахи бутт баьча М. Гагиева ЭПУ начальникага Б. Бузуртановга аьлар, автолавке гIолла Грознера запчастеш хьаийца шийна яргъя, аьнна. Цунна рааье а хиина, Бузуртанова шиш кулг тоIадир запчастеш хьахецар дехаш «Грозавтотехобслуживание» производственни объединене начальника Ибрагимова цIерагIа яздаьча письмо тIа. Ибрагимова бафта вевачул тIехьагIа цо оттайир эшаш йолча запчастей список. ХIаьта тина заведующи Муталиева счет хьа а язъяь, «Назраньрайгаз» ЭПУ кассирага дIачуелар. Из дерригa а хоеш вар Бузуртанов. ЭПУ-с счетагIа доагIа ахча дIаденначул тIехьагIа Гагиева хьайцар запчастеш. Складе дIачуяланзар. Царех цхьайраш «Ераз» яхача автомашина тIа дIоттайир. Ялх дисин цхьа генератора базар тIа а йиъхьа ехар. Вокхаш дIа-хьа йийсьар боазача шофераашта.

Цхьайола запчастеш «Ераз» тIа оттаьй, яхаш Гагиева дийцар судо дIаэцаш йар. Из баькъила йиш йолаш дацар, хIана аьлча запчастеш тика тIара хьаяцача хана заводера йоалаь цаIи ахи бутт мара боацаш цIенна яр «Ераз».

Назрановски районна халкъа судо шиш шу ха тежар М. Гагиевна, аьца волаш йоаккхв ха строги режим йолча колоне а йоаккхаргйолаш. ХIаьта начальника ха нана даь зе юкаметтаоттадийтар.

М. Гагиева къоал де эшаш мел дола хьалаш хьадаь долаш дар цо болх беча предприяте. Из дош тохкача хана гучадаьлар законаш къахьегара бокъонаш ЭПУ «Назраньрайгазе» телхаеш хиннилга. Цун кулгалхоша йоаккхо еш хиннацц социалистически рузкъа лорадаре: Б. Бузуртанова «ГАЗ-24» яхача машина эцаш я е яц ца хьожаш кулг яздаьд запчастеш ехаш «Грозавтотехобслуживание» производственни объединене дIадохьийтача письмо тIа. Бухгалтере, чакхдоаккхаш дола гIулакх законагIа дий а ца хьожаш начальникаца цхьана кулг а тIоадаь дIаденнад запчастеш хьаяцара доверенность. Цу тIа, е материальни отдела бухгалтера Евлоева а е ЭПУ начальника Бузуртанова а хьадийхадац Гагиевгара цо дIанийцача доверенноста бухгалтерена хьалхашка отчет лулта. ХIаьта Гагиеве 1985 шера февраль бетта мара яланзар «отчет», запчастеш 1984 шера сентябрь бетта хьаийца йолаш. Къоал хьайладаьхар духьа складе запчастеш дIачуевлай аьнна накладной яздир Гагиева. ТIаккха, складера хьаийцай аьнна шиш цIерагIен водителий М. Цороева, Х. Плиева цIерагIен кхоъ требовани хьаяздир.

Склада заведующе Б. Гойгова запчастеш складе хьанкхаьча йоацаше е уж вIалла йолаш йий а ца хоьшше, хьа а нийцай; юха дIа а еннай, аьшa документаш кийчдир. Цу документий тIа кулгаш яздир ЭПУ начальник хиначa Бузуртанова, воккхагIволча бухгалтера Б. Бакаева, керттерча инженера М. Мальсагова. Царна а склада заведующена Б. Гойговна а дика хоеш дар Цороеви Плиеви мукъ-нхуьача машинаш тIа болх беш болга, уж запчастеш царна вIаьла ца эшилга...

Из дерригa белгал а доаккхаш, нийсдалийта гIалаташ дIадаха, аьшa Назрановски халкъа судо частни определени яхьийтар ЭПУ «Назраньрайгаз» кулгалхошка.

Х. ШАДИЕВ.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Малиновски, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехктохкана секретаре — 2-84-88; отделаш: партийни вахаре — 2-54-04; промышленностен транспортан — 2-65-01; юрта бахаме — 2-47-84; культуре — 2-84-75; письмош — 2-85-64; корректоре — 2-88-88.
НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Малиновского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-88; отделов: партийной жизни — 2-54-04, промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-84-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-88-88.
Газет арадуьа шинарен, ерен, пIераттен деношка
СФ00324. «Грозненский рабочий» издательство типографи, Малиновски, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Малиновского, 92. Заказ № 4568.